

Obračun PDV-a i utjecaj na likvidnost organizacije

Matošević, Nives

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **The University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić / Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:129:922055>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-19**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository of the University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić - The aim of Digital Repository is to collect and publish diploma works, dissertations, scientific and professional publications](#)

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ

Zaprešić
Preddiplomski stručni studij
Poslovanje i upravljanje

NIVES MATOŠEVIĆ

OBRAČUN PDV-A I UTJECAJ NA LIKVIDNOST
ORGANIZACIJE

STRUČNI ZAVRŠNI RAD

Zaprešić, 2020. godine

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić
Preddiplomski stručni studij
Poslovanje i upravljanje
STRUČNI ZAVRŠNI RAD

OBRAČUN PDV-A I UTJECAJ NA LIKVIDNOST
ORGANIZACIJE

Mentor:

Dr.sc Josip Kereta

Student:

Nives Matošević

Naziv kolegija:

Osnove poslovnih financija

JMBAG studenta:

0234057167

Sadržaj

1.	UVOD	1
2.	OPĆENITO O POREZIMA I PDV-u	3
2.1	Povijesni razvoj PDV-a	4
2.1.1	PDV u Hrvatskoj	4
2.1.2	Osnovna obilježja PDV-a	5
2.2	Porezni obveznik	7
2.3	Porezna osnovica	8
3.	MJESTO ISPORUKE DOBARA I USLUGA PREMA HRVATSKOM ZAKONODAVSTVU	10
3.1	Mjesto isporuke dobara	10
3.1.1	Mjesto isporuke dobara bez prijevoza	10
3.1.2	Mjesto isporuke dobara s prijevozom	12
3.1.3	Mjesto isporuke dobara na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima	15
3.1.4	Mjesto isporuke dobara putem sustava za prirodni plin, električnu energiju, grijanje ili hlađenje	16
3.2	Mjesto obavljanja usluga	17
3.2.1	Opće odredbe	18
3.2.2	Posebne odredbe	24
3.2.2.1	Posredničke usluge obavljene osobama koje nisu porezni obveznici	24
3.2.2.2	Usluge u vezi s nekretninama	24
3.2.2.3	Usluge prijevoza	28
3.2.2.4	Usluge u kulturi i njima slične usluge, pomoćne usluge u prijevozu i usluge u vezi s pokretnim dobrima	29
3.2.2.5	Usluge pripremanja hrane i usluge opskrbe pripremljenom hranom i pićem	31
3.2.2.6	Iznajmljivanje prijevoznih sredstava	32
3.2.2.7	Ostale usluge	34
3.2.2.8	Izbjegavanje dvostrukog oporezivanja ili neoporezivanja	35
3.2.2.9	Telekomunikacijske usluge, usluge radijskog i televizijskog emitiranja i elektronički obavljene usluge osobama koje nisu porezni obveznici	36
3.3.	Mjesto stjecanja dobara unutar europske unije	38
3.4.	Mjesto uvoza dobara	39
4.	UTJECAJ PDV-A NA LIKVIDNOST ORGANIZACIJE	41
4.1.	Razdoblje oporezivanja i rokovi plaćanja PDV-a	42
4.2.	Postupak oporezivanja prema obavljenim isporukama	42
4.3.	Odgoda plaćanja dospjele obveze PDV-a	44

4.4.	Plaćanje PDV-a na donacije i uvoz u posebnim okolnostima	45
4.5.	PDV kod uvoza	45
5.	ZAKLJUČAK.....	47
6.	POPIS LITERATURE.....	49
7.	IZJAVA	52
8.	PRIVITAK	53
9.	ŽIVOTOPIS.....	58

Sažetak:

U poreznom sustavu Republike Hrvatske nalazimo različite vrste poreza, a to su: porez na promet, ostali porezi na robu i usluge, porez na dohodak, porez na dobit, posebni porez na plaće i mirovine, porez na igre na sreću, porez na nekretnine, porez na zabavne igre, posebni porezi i trošarine, carinske pristojbe, porez na kuće za odmor, porez na nasljedstva, porez na darove, porez na plovila, porez na cestovna motorna vozila, porez na potrošnju, porez na korištenje javnih površina te jedan od najvažnijih poreza, porez na dodanu vrijednost. Poreze smatramo osnovnim fiskalnim instrumentom kada govorimo o prikupljanju javnih prihoda u svrhu podmirivanja javnih rashoda. Uz fiskalno značenje porezi imaju, ekonomsko i socijalno značenje. U ovom završnom radu analiziran je porez na dodanu vrijednost, točnije plaćanje poreza na dodanu vrijednost prema mjestu isporuke dobara i usluga prema hrvatskom zakonodavstvu. Ovim radom intencija je objasniti kako plaćanje poreza na dodanu vrijednost utječe na likvidnost organizacije.

Ključne riječi: porez na dodanu vrijednost (PDV), porezni obveznik, likvidnost

Summary:

There are different types of taxes in the tax scheme of the Republic of Croatia, namely: transfer tax, other taxes on goods and services, income tax, corporate income (profit) tax, special taxes on salaries and pensions, tax on games of chance, real-estate tax, tax on amusement games, special taxes and excise duties, customs duties, taxes on vacation houses, inheritance tax, gift tax, tax on vessels, tax on road motor vehicles, consumption tax, tax on the use of public land and, one of the most important taxes, value added tax. Taxes are elemental fiscal instruments when it comes to collecting of public revenues for the purpose of settling public expenditures. In addition to fiscal importance, taxes also have economic and social significance. In this final thesis, an analysis of value added tax is given, namely, payment of value added tax according to the place of supply of goods and services under Croatian legislation. The intention of this paper is to explain how paying of value added tax affects the liquidity of an organization.

Keywords: value added tax (VAT), taxpayer, liquidity

1. UVOD

Punopravnom članicom Europske unije Hrvatska postaje 1. srpnja 2013. godine te je na području oporezivanja porezom na dodanu vrijednost (dalje u tekstu PDV) svoje zakonodavstvo uskladila sa odredbama Direktive Vijeća 2016/112 EZ od 28. studenog 2006. godine sa zajedničkim sustavom poreza na dodanu vrijednost. Direktivom 2016/112/EZ se preinačuje i izvan snage stavlja izvorna Šesta direktiva o PDV-u radi objašnjavanja zakona EU-a o PDV-u koji je trenutačno na snazi. Ova Direktiva primjenjuje se od 1. siječnja 2007. godine i trebala je stupiti na snagu u zemljama EU-a do 1. siječnja 2008. godine. Izuzevši Direktivu 2016/112/EZ, Ugovorom o funkcioniranju rada Europske unije propisano je, tj. nalaže se harmonizacija sustava PDV-a na jedinstvenom tržištu.

Prema Zakonu o PDV-u temeljimo hrvatski sustav oporezivanja prometa i usluga PDV-om, kojeg je donio Zastupnički dom Hrvatskog Sabora 21. lipnja 1995. godine.¹ Zakon o PDV-u službeno se počinje primjenjivati od 1. siječnja 1998. godine.

Više od dvadeset godina od početka primjene Zakona o PDV-u na snazi je novi Zakon o PDV-u sa izmjenama i dopunama, a prvi put je donesen prilikom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.²

Predmet ovog završnog rada je obračun PDV-a te utjecaj PDV-a na likvidnost organizacije.

Kada smo definirali predmet istraživanja postaviti će se ciljevi istraživanja, a to su:

- Objasniti osnovna obilježja PDV-a
- Objasniti oporezivanje PDV-a prema mjestu isporuke dobara i usluga prema hrvatskom zakonodavstvu
- Pojasniti oporezivanje prema mjestu stjecanja dobara unutar EU-a kao i oporezivanje prema mjestu uvoza dobara
- Definirati pojmove likvidnosti, te objasniti utjecaj PDV-a na likvidnost organizacije

Porez na dodanu vrijednost, njegov razvoj, značajke, prednosti, ciljevi te načela istraživana su kroz povijest kao jedan dio financijsko pravne znanosti te će biti izložene u ovom radu kao podloga boljeg razumijevanja samog rada. Pri pisanju rada primjenjivane su metode znanstvenih istraživanja tj.

¹ Zakon o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, broj 47/1995)

² Zakon o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, broj 73/13, 148/13, 143/14, 115/16, 106/18, Ustavni sud RH)

- *metoda kompilacije* – upotrebljava se u kombinaciji sa drugim metodama u znanstvenoistraživačkom radu, tako da djelo nosi u što većoj mjeri osobni pečat autora kompilatora, koji će, uz osobni pristup pisanju znanstvenog ili stručnog djela korektno i na uobičajen način citirati sve ono što je od drugih preuzeo i
- *metoda diskripcije* -jednostavno opisivanje povezano s objašnjenjima o uočenim važnijim obilježjima opisivanih činjenica, predmeta i procesa, njihovih zakonitosti i uzročnih veza i odnosa .

U tu svrhu za pisanje rada korištena je stručna literatura tj. znanstvene knjige, stručni časopisi te adekvatne Internet stranice koji obrađuju odabranu temu rada.

Završni rad sastavljen je od 7 tematskih cjelina. U uvodnom poglavlju definiran je predmet rada te cilj istraživanja, zatim slijedi kratko pojašnjenje korištenih metoda istraživanja. Naposljetku se navodi cilj rada i sažeti prikaz strukture rada.

U drugom poglavlju, govori se općenito o porezima i PDV-u, od povijesnog razvoja PDV-a do osnovnih obilježja PDV-a, te su objašnjeni osnovni pojmovi vezani uz cjelinu, a to su porezni obveznik i porezna osnovica.

U trećem poglavlju analizira se oporezivanje prema mjestu isporuke dobara i usluga prema hrvatskom zakonodavstvu. Ovo poglavlje je ujedno i najveće te obuhvaća opće odredbe oporezivanja prema mjestu isporuke dobara i usluga kao i posebne odredbe koje predstavljaju odstupanja od općih načela oporezivanja usluga, te se govori o mjestu stjecanja dobara unutar Europske unije odnosno mjestu gdje završava otprema ili prijevoz dobara, a obrađuje se i mjesto uvoza dobara prema Zakonu o PDV-u. U četvrtom poglavlju elaborira se utjecaj PDV-a na likvidnost organizacije u sklopu kojeg su pojašnjeni pojmovi likvidnosti i financijskog menadžera, te razdoblje oporezivanja tj. rokovi plaćanja PDV-a, te postupak oporezivanja PDV-om kao i odgoda plaćanja PDV-a. Kao zadnje poglavlje izveden je zaključak.

2. OPĆENITO O POREZIMA I PDV-u

Politička i pravna zajednica ljudi, na određenom teritoriju, pod zajedničkom najvišom vlašću naziva se država. Djelovanjem ovlaštenih ustanova i organa, država utvrđuje, propisuje, potiče i usmjerava zajednički život i gospodarsku djelatnost pojedinca i zajednice.³ Za ostvarenje brojnih zadataka i mjera, koje je država obvezna izvršiti na osnovi ustava, zakona i drugih propisa, potrebni su određeni prihodi. Sredstva kojima država zadovoljava javne (državne) potrebe iz svoje nadležnosti, nazivaju se državnim prihodima.⁴ Jedan dio svojih prihoda, država ostvaruje ubiranjem poreza. Stoga se porezi definiraju, kao obvezna davanja koja bez izravne i trenutačne protuusluge država uzima od osoba i poduzeća, da bi pomoću prikupljenog novca financirala javne rashode.⁵

Da bi bili uvršteni u poreze, pojedini oblici prikupljanja javnih prihoda, moraju imati slijedeća obilježja:

1. porezi su derivativni prihod država,
2. porezi su prisilan prihod države,
3. porezi služe za podmirivanje javnih (državnih rashoda) ubiru se u javnom interesu,
4. nema neposredne protu naknade za plaćeni porez,
5. obveza plaćanja poreza se izvršava po pravilu u novcu
6. porezi su, uglavnom, nedestinirani prihod države.⁶

Budući da plaćanje poreza uključuje prisilnost plaćanja, kroz povijest su stalno bile prisutne i rasprave o opravdanosti ubiranja poreza od strane države. Danas, u suvremenom svijetu, plaćanje poreza nije upitno, ono je postalo općeprihvaćeno, kao sama po sebi razumljiva činjenica. U današnje vrijeme, jasno je da su porezi uvjet postojanja države, realnost koja se ne može zanijekati. Međutim, ostaje pitanje i stalno prisutan problem, kako i iz kojega izvora, primjenom kojih poreza, koliko, kada i u kojim okolnostima treba plaćati poreze?⁷

³ *Ekonomski leksikon* leksikografskog zavoda Miroslav Krleža (1995) Zagreb: Masmedia, str. 157.

⁴ Jelčić, B. Lončarić-Horvat, O; Šimović, J, Arbutina, H; Mijatović, N (2008) *Financijsko pravo i financijska znanost*. Zagreb: Narodne novine d.d., str. 71.

⁵ Kesner-Škreb, M. i Kuliš, D. (2010). *Porezni vodič* [online]. Zagreb: Institut za javne financije. Dostupno na: http://www.ijf.hr/porezni_vodic/05-05/porezi.pdf [06. rujna 2017.]

⁶ Ibid, str. 81.

⁷ Jelčić, B. et al., op.cit., str. 97.

2.1 Povijesni razvoj PDV-a

Kao prva važna godina u uvođenju PDV-a navodi se 1918. odnosno 1919.⁸ Prema navodima dostupnima u literaturi koja se bavi financijskom znanosti, porezni savjetnik i industrijalac Wilhelm von Siemens prvi je začetnik ideje o uvođenju PDV-a koju je izložio u djelu pod nazivom „Oplemenjeni porez na promet“.⁹ Svefazni promet na porez, do tada primjenjivan u Njemačkoj, prema njegovoj zamisli trebao se zamijeniti neto porezom na promet. Kada govorimo o povijesnom razvoju PDV-a moramo spomenuti i sveučilišnog profesora Thomasa S. Adamsa koji se zalagao za uvođenje PDV-a u Sjedinjenim američkim državama.

Prva eksperimentalna primjena PDV-a započinje 1949. godine u Francuskoj iako nikada nije postignuta potpuna usuglašenost oko pravog tj. točnog trenutka primjene PDV-a. Porez na dodanu vrijednost primjenjuje se u više od 150 država svijeta¹⁰ te se doista može reći kako je PDV „(...)posljednja i vjerojatno završna faza u povijesnom razvoju općeg poreza na promet.“¹¹

2.1.1 PDV u Hrvatskoj

„Hrvatska je početkom 1990-ih doživjela poreznu reformu poput mnogih tranzicijskih zemalja, zbog potrebe uspostave novog sustava koje je usklađen sa poreznim sustavima u razvijenim zemljama. U Hrvatskoj se potrošnja oporezivala porezom na promet proizvoda i usluga sve do uvođenja poreza na dodanu vrijednost. Brojna oslobođenja te velik broj poreznih stopa stvarali su poteškoće u kontroliranju naplate poreza. Od 1993- godine do 1995. godine postupno se smanjuje broj stopa poreza na promet, a isto je naznačilo pripreme za uvođenje PDV-a.“¹²

„PDV je u Republici Hrvatskoj uveden 1995. godine Zakonom o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“, br. 47/95) kojim počinje određena jedinstvena standardna stopa od 22% za sva dobra i usluge, što se počelo primjenjivati s vremenskim odmakom, od 1. siječnja 1998.

⁸ Jelčić, Bo., Lončarić-Horvat, O.; Šimović, J.; Arbutina, H.; Mijatović, N., Financijsko pravo i financijska znanost, Zagreb, NN d.d., 2008.,

⁹ Mijatović, N., Oporezivanje prometa, Zagreb, Pravni fakultet Zagreb, 2005.

¹⁰ De La Feria, R., (ed) VAT Exemptions: Consequences and Design Alternatives, Kluwer Law International BV, The Netherlands, 2013. https://www.ibfd.org/IBFD-Products/Journal-Articles/International-VAT-Monitor/collections/ivm/html/ivm_2013_01_e2_2.html

¹¹ Šimović, J.; Šimović, H., Fiskalni sustav i fiskalna politika Europske unije, Zagreb, Pravni fakultet Zagreb, 2006., str. 125. Autor navodi citat: Shoup (1969:250).

¹² Sopek, P., (2012). Tax expenditures and the efficiency of Croatian value added tax. *Financial theory and practice*, 36 (3), 269-296. <https://doi.org/10.3326/fintp.36.3.3>

godine.“¹³ „PDV je neizravan državni porez koji se zasniva na načelu odredišta, potrošnog je tipa, a pri obračunu se primjenjuje kreditna metoda. To je porez na promet koje se obračunava u svakoj fazi proizvodno prodajnog ciklusa, ali ne na cjelokupnu vrijednost proizvodnje nego samo na iznos dodane vrijednosti stvorene u određenoj fazi“.¹⁴

PDV nije niti prihod niti rashod poreznog obveznika.¹⁵ Naime, iako kod oporezivanja PDV-om obračun i uplatu poreza vrši svaki poduzetnik za svoju dodanu vrijednost, a ukupni iznos poreza obračunava i uplaćuje trgovac na malo, kod oporezivanja PDV-om porezni obveznik i porezni platac odnosno *destinatar* dvije su različite osobe.

Porezni platac ili destinatar plaća PDV iz svog dohotka i on je krajnji potrošač dobara i usluga. U većini slučajeva porezni platac nije svjestan da gotovo svakodnevno, pri svakoj kupnji plaća određeni iznos poreza. Kao pojedinac na taj način pruža manji otpor pri takvom načinu oporezivanja. Često za takav način plaćanja poreza se rabi izraz „*plaćanje pod anestezijom*“

Kada sve navedeno se uzme u obzir može se zaključiti da su poduzetnici tj. porezni obveznici na svojstven način u službi prikupljanja prihoda državnog proračuna. Državna administracija takvim ubiranjem poreza pošteđena je znatnih komplikacija i troškova. Zbog jednostavnosti ubiranja PDV-a te njegove stabilnosti upravo taj oblik poreza na promet postao je najbitniji izvor prihoda državnog proračuna većine suvremenih država te značajan instrument fiskalne politike.

2.1.2 Osnovna obilježja PDV-a

Primjena PDV-a zasniva se na sljedećim pravilima:

- Ukoliko nije oslobođena posebnom odredbom, svaka isporuka dobara i usluga mora biti oporezovana PDV-om
- Niti jedna isporuka dobara i usluga nikako se ne smije obuhvatiti PDV-om dva ili više puta.

¹³ Klarić Pisačić, M., Manojlović, N. i Pisačić, M. (2018). Promjene stope PDV-a i pokazatelji profitabilnosti u ugostiteljstvu. Obrazovanje za poduzetništvo - E4E, 8 (1), 25-40. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/202661>

¹⁴ Šimović i suradnici: Porez na dodanu vrijednost, Birotehnika, Zagreb, 1997., str.59

¹⁵ Usp. čl. 162. st. 4. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, br. 79/13, 85/13-ispravak, 160/13, 35/14 157/14, 130/15, 1/17, 41/17, 1/18).

- PDV mora biti u isporukama dobara i usluga poduzetničkih usluga odbijen „pretporezom“ zbog ostvarenja načela njegove neutralnosti u poduzetničkim aktivnostima.
- Poduzetnici zahtijevaju od svojih dobavljača da na računima iskažu zaračunani PDV, jer ga oni na taj način mogu odbiti kao „svoj pretporez“¹⁶

Budući da će se u ovom radu obrađivati mjesto oporezivanja za isporuke dobara i usluga prema hrvatskom zakonodavstvu iz područja PDV-a i utjecaj istoga na likvidnost poreznog obveznika nužno je spomenuti europske direktive o porezu na dodanu vrijednost, odnosno direktive koje su pristupanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji preuzete u Zakon o PDV-u ili se primjenjuju izravno kao što je to slučaj s uredbama.

Države članice EU-a primjenjuju direktive i uredbе kako bi se smanjile razlike u oporezivanju PDV-om, posebno kada se radi o prekograničnim transakcijama. Cilj europskog zakonodavstva na području oporezivanja PDV-om je da se transakcije ne oporezuju dvostruko, ali isto tako da transakcije ne ostanu potpuno neoporezive.

„Direktiva Vijeća 2006/112/EZ/ od 28. studenog 2006 godine o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, SL L 347. od 11. prosinca 2006. (u daljnjem tekstu: Direktiva 2006/112/EZ) koja je stupila na snagu 1. siječnja 2007. i koja je zamijenila Šestu direktivu 77/388/EEZ sa svim njezinim izmjenama i dopunama, osnovna je Direktiva na kojoj se temelji sustav oporezivanja PDV-om. Direktiva 2006/112/EZ je od 2007. također više puta mijenjana i dopunjavana, a najveće izmjene donijela je Direktiva Vijeća 2008/8/EZ koja je dio, tzv. PDV paketa koji je donesen početkom 2008., a stupio je na snagu 2010. Direktivom 2008/8/EZ najveće izmjene učinjene su u vezi mjesta oporezivanja usluga i obveznih podataka koji se podnose u zbirnim prijavama u vezi s isporukama dobara i usluga na zajedničkom tržištu EU-a. Dio tog paketa su još Direktive Vijeća 2008/9/EZ od 12. veljače 2008. kojom je propisan povrat PDV-a inozemnim poreznim obveznicima koji nemaju sjedište u državi članici povrata, ali imaju sjedište u drugoj državi članici EU-a.“¹⁷

„Područje EU-a od 1. srpnja 2013. obuhvaća područje 28 država članica i na njega se za potrebe oporezivanja PDV-om primjenjuje Direktiva 2006/112/EZ sa svim njezinim izmjenama i dopunama. Zbog uspostavljanja jedinstvenog tržišta EU-a 1. siječnja 1993. na kojem dolazi do slobodnog kretanja dobara, usluga, osoba i kapitala napušten je sustav kontrola na

¹⁶ Jelčić, Bo. et. al., Hrvatski fiskalni sustav, str.88

¹⁷ Kalčić, R.; Cvitić, L.; Tomić, I.; Oštrec Čunčić, Š.; Vodić kroz europske directive o porezu na dodanu vrijednost (eng: A guide to the European VAT directives),

*granicama između država članica. Zbog slobodne razmjene dobara između država članica bez carinske kontrole na granici uspostavljen je jedinstveni sustav oporezivanja PDV-om.*¹⁸

*„Na područje EU-a primjenjuje se Direktiva 2006/112/EZ te je njenim čl. 5 definirano da se područjem EU-a i područjem država članica smatra područje utvrđeno čl. 52. Ugovora o osnivanju EU-a i čl. 355 Ugovora o funkcioniranju EU-a (Lisabonski sporazum od 1. prosinca 2009.) Navedenim člankom također se definira da su treće zemlje države odnosno područja na koja se ne primjenjuju navedeni ugovori pa se na njih ne primjenjuje niti Direktiva 2006/112/EZ. Treća područja predstavljaju područja koja mogu činiti dio carinskog područja EU-a i koja ne čine dio carinskog područja EU-a, međutim ovdje je bitno da se na ova područja ne primjenjuje Direktiva 2006/112/EZ.*¹⁹

*„Odredbama Direktive Vijeća 2008/8/EZ koja je stupila na snagu 1. siječnja 2010. i izmijenila i dopunila Direktivu 2006/112/EZ propisana su nova pravila oporezivanja u vezi mjesta oporezivanja usluga kako bi se pojednostavio postupak, postiglo bolje ubiranje PDV-a te izbjeglo dvostruko oporezivanje ili neoporezivanje PDV-om u pojedinim slučajevima. Tada je također uvedena i obveza izvješćivanja o obavljenim uslugama na području EU-a koje porezni obveznik iz jedne države članice obavi poreznom obvezniku iz druge države članice za koje je obveznik plaćanja PDV-a primatelj usluge.*²⁰

2.2 Porezni obveznik

„Porezni obveznik PDV-a je poduzetnik, a poduzetnik je pravna ili fizička osoba koja samostalno i trajno obavlja djelatnost s namjerom ostvarivanja prihoda, te koja je u prethodnog godini ostvarila oporezive isporuke dobara i usluga u iznosu većem od 300.000 kn.

Temeljna obilježja poreznog obveznika koja moraju postojati istovremeno su:

- samostalnost (obavlja djelatnost samostalno za vlastiti račun i vlastitu odgovornost)
- trajnost (podrazumijeva se djelatnost koja se ponavlja) te
- namjera ostvarivanja prihoda mora uvijek postojati pri obavljanju bilo koje djelatnosti.²¹

¹⁸ Kalčić, R.; Cvitić, L.; Tomić, I.; Oštrec Čunčić, Š.; Vodić kroz europske directive o porezu na dodanu vrijednost (eng: A guide to the European VAT directives),

¹⁹ Kalčić, R.; Cvitić, L.; Tomić, I.; Oštrec Čunčić, Š.; Vodić kroz europske directive o porezu na dodanu vrijednost (eng: A guide to the European VAT directives),

²⁰ Kalčić, R.; Cvitić, L.; Tomić, I.; Oštrec Čunčić, Š.; Vodić kroz europske directive o porezu na dodanu vrijednost (eng: A guide to the European VAT directives),

²¹ https://bib.irb.hr/datoteka/291926.H.Simovic_Skripta_PDV_i_trosarine.pdf (u vrijeme pisanja rada cenzus je bio 85.000,00 kuna) str. 22

Poreznim obveznikom pravna ili fizička osoba postaje s prvim izvana primjetljivim aktivnostima usmjerenima na obavljanje gospodarske djelatnosti. Nabavom osnovnih sredstava, prvom nabavom robe, nabavljanjem osnovnih sredstava itd. smatramo prvim primjetljivim aktivnostima, te njima porezni obveznik stječe dužnost upisa u registar obveznika PDV-a.

Prestanak djelovanja poreznog obveznika vežemo uz zadnje, tj. posljednje poslovne aktivnosti. Trajnom odjavom djelatnosti, tj. brisanjem iz registra kod nadležnog tijela, fizička i pravna osoba prestaje djelovati kao porezni obveznik.

„Malim poreznim obveznikom, Zakonom o PDV-u smatra se pravna osoba sa sjedištem, stalnom poslovnom jedinicom, odnosno fizička osoba s prebivalištem ili uobičajenim boravištem u tuzemstvu, čija vrijednost isporuka dobara ili obavljenih usluga u prethodnoj ili tekućoj godini nije bila veća od 300.000,00 kuna. Mali porezni obveznik je oslobođen plaćanja PDV-a na isporuke dobara ili usluga, nema pravo iskazivati PDV na izdanim računima i nema pravo na odbitak pretporeza.“²²

2.3 Porezna osnovica

„Osnovica PDV-a je naknada za isporučena dobra ili obavljene usluge. Naknadom se smatra sve ono što primatelj dobara ili usluga treba dati ili platiti za isporučena dobra i obavljene usluge, osim poreza na dodanu vrijednost. U poreznu osnovicu ulazi i sve ono što neka druga osoba, a ne primatelj dobara ili usluga, treba dati ili platiti poduzetniku za isporučena dobra ili obavljene usluge. U poreznu osnovicu ne ulaze iznosi koje poduzetnik zaračuna, primi ili izda u ime i za račun druge osobe.“²³

„U poreznu osnovicu uračunavaju se iznosi poreza, carina, pristojbi i sličnih davanja, osim PDV-a, te sporedni troškovi kao što su provizije, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja koje isporučitelj dobara ili usluga zaračunava kupcu ili primatelju.“²⁴

²² Zakon o PDV-u, čl.90

²³ https://bib.irb.hr/datoteka/291926.H.Simovic_Skripta_PDV_i_trosarine.pdf str. 21

²⁴ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 33. st.2.)

„Porezna osnovica kod isporuka je nabavna cijena tih ili sličnih dobara, a ako je ta cijena nepoznata, visina troškova utvrđenih u trenutku isporuke. Porezna osnovica kod usluga je ukupni trošak obavljanja usluga.“²⁵

²⁵ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 33. st 4. i st.5)

3. MJESTO ISPORUKE DOBARA I USLUGA PREMA HRVATSKOM ZAKONODAVSTVU

Sukladno Zakonu, mjesto oporezivanja određuje se prema posebnim odredbama ovisno o tome radi li se o isporuci dobara, obavljanju usluga, stjecanju dobara unutar Europske unije ili o uvozu dobara.

3.1 Mjesto isporuke dobara

U svrhu određivanja mjesta isporuke dobara potrebno je razlučiti radi li se o isporuci dobara bez prijevoza, isporuci dobara s prijevozom, **isporuci dobara na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima ili isporuci dobara putem sustava za prirodni plin, električnu energiju, grijanje ili hlađenje.**

Na jedinstvenom tržištu EU prvotno je predviđeno oporezivanje prema načelu podrijetla, što bi, pojednostavljeno rečeno, značilo da porezni obveznik koji obavlja isporuku dobara u drugu državu članicu, obračunava PDV države članice iz koje je isporuka izvršena. Prema prijedlogu Europske komisije iz 1987. isporuke unutar Zajednice bile bi predmet oporezivanja PDV-om u državi članici podrijetla, dok bi kupac mogao tražiti na povrat zaračunatog mu PDV-a u državi članici odredišta. Ovakav sustav oporezivanja na tržištu EU od samog početka nailazio je na kritike zbog administrativnih troškova i teškoća u provedbi, ali i nekompatibilnosti s predviđenim funkcioniranjem zajedničkog tržišta. Zbog navedenog je usvojen prijelazni sustav oporezivanja koji je na snazi od 01. siječnja 1993. do danas. Prijelaznim sustavom isporuke unutar EU oporezuju se po načelu odredišta, što znači da se isporuka dobara u državi članici otpreme oslobađa plaćanja PDV-a uz određene formalne i materijalne uvjete, a oporezuje se u državi članici završetka otpreme. Europska komisija je stoga, u Direktivi o konačnom sustavu PDV-a predložila definitivno usvajanje takvog načela oporezivanja, a usvajanje i donošenje provedbenih akata očekuje se u bliskoj budućnosti.²⁶

3.1.1 Mjesto isporuke dobara bez prijevoza

„Prema odredbama članka 12. Zakona mjestom isporuke dobara koja se ne otpremaju niti prevoze smatra se mjesto gdje se dobra nalaze u trenutku isporuke.“²⁷

²⁶Aujean, M.; Valenduc, C.; Wolf, M., Reform of the EU VAT System for Intra-Community Transactions, International VAT Monitor, IBFD, 2013 (Volume 24), No 1, 12:16, str. 14.

²⁷ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 12.)

U skladu s navedenim, u slučaju kada se dobra isporučuju u Republici Hrvatskoj te se iz tuzemstva ne otpremaju niti prevoze, mjesto oporezivanja je Republika Hrvatska.

1. *„U slučaju da tuzemni porezni obveznik koji se bavi prodajom cvijeća posluje na način da tuzemni porezni obveznik, strani porezni obveznik ili fizička osoba iz Europske unije ili treće zemlje od njega naruči dostavu cvijeća osobi koju naručitelj cvijeća navede u svojoj narudžbi, a tuzemni porezni obveznik za obavljanu prodaju cvijeća koje je prethodno nabavio od cvjećarne koja je najbliža prebivalištu osobe koju je naručitelj cvijeća naveo u svojoj narudžbi tada je potrebno utvrditi mjesto obavljanja isporuke cvijeća. Prema tome, ako tuzemni porezni obveznik primjerice nabavi cvijeće u cvjećarni koja se nalazi na području Republike Hrvatske te isporuku toga cvijeća dalje zaračunava naručitelju tada se smatra da je mjesto oporezivanja te isporuke mjesto gdje se cvijeće nalazi u trenutku isporuke, što je u ovom slučaju Republika Hrvatska sukladno članku 12. Zakona o PDV-u i na tu isporuku cvijeća porezni obveznik mora obračunati PDV. Međutim, ako tuzemni porezni obveznik primjerice nabavi cvijeće u cvjećarni koja se nalazi na području Republike Slovenije te isporuku toga cvijeća dalje zaračunava naručitelju tada se smatra da je mjesto oporezivanja te isporuke mjesto gdje se cvijeće nalazi u trenutku isporuke, što je u tom slučaju Republika Slovenija i na tu isporuku cvijeća porezni obveznik ne obračunava hrvatski PDV već se tuzemni porezni obveznik mora obratiti slovenskim poreznim vlastima kako bi se raspitao o svojim poreznim obvezama.“²⁸*
2. *U poslovnom odnosu koji se između tvrtke „Y“ iz Hrvatske i tvrtke „Z“ iz Ljubljane prilikom čega se dobra ne otpremaju ili prevoze u Sloveniju nego se skladište u Hrvatskoj i po potrebi skupno transportiraju u Sloveniju, radi se o tuzemnoj isporuci na koju je tvrtka „Y“ iz Hrvatske obvezna obračunati PDV.²⁹*

²⁸ Porezna uprava (2014) Prodaja cvijeća - potvrda o ispravnosti načina poslovanja i knjigovodstvenog evidentiranja. Mišljenje. Broj: 410-19/14-01/265 od 05.12.2014. Izdanje: Pravo i porezi. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Prodaja_cvijeca_potvrda_o_ispravnosti_nacina_poslo-2570-misljenje.html

²⁹ Porezna uprava (2016) Porez na dodanu vrijednost na isporuke unutar Europske unije. Mišljenje. Broj: 410-01/16-01/1544 od 05.09.2016. Izdanje: Pravo i porezi. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Porez_na_dodanu_vrijednost_na_iskoruke_unutar_Euro-3259-misljenje.html

3. „Mjesto oporezivanja kod isporuke dobara koja se ne otpremaju niti prevoze do kupca je mjesto gdje se dobra nalaze u trenutku isporuke. Stoga, ukoliko bi se isporuka grickalica i napitaka u autobusima obavljala putnicima na području Republike Hrvatske takva isporuka bila bi, sukladno odredbama Zakona, oporeziva u Republici Hrvatskoj. Međutim, ukoliko bi se predmetna isporuka dobara obavljala na području drugih država članica, ona bi načelno bila oporeziva u državama članicama u kojima je isporuka obavljena. Obzirom da Ministarstvo financija, Porezna uprava, Središnji ured, nije nadležan za tumačenje propisa o oporezivanju PDV-om drugih država članica Europske unije ili trećih zemalja porezni obveznik se za mišljenje o obvezama i načinu plaćanja PDV-a mora obratiti nadležnim poreznim tijelima država na čijem području namjerava obavljati predmetnu isporuku.“³⁰
4. „Mjesto oporezivanja isporuke nove auto gume koju hrvatski porezni obveznik isporučuje poreznim obveznicima iz država članica EU i trećih zemalja je mjesto gdje se nova auto guma nalazi u trenutku isporuke, što je u konkretnom slučaju Republika Hrvatska sukladno članku 12. Zakona te je hrvatski porezni obveznik u računu za predmetnu isporuku obavezan obračunati i iskazati hrvatski PDV.“³¹
5. „U slučaju kada nizozemski porezni obveznik koji ima dodijeljen hrvatski PDV identifikacijski broja prodaje dobra kupcu - poreznom obvezniku u Hrvatsko, tada je mjesto oporezivanja takve isporuke u tuzemstvu, a PDV prema članku 75. stavku 2. Zakona o PDV-u plaća primatelja dobara u tuzemstvu - porezni obveznik u Hrvatskoj.“³²

3.1.2 Mjesto isporuke dobara s prijevozom

³⁰ Porezna uprava (2016) Oporezivanje prodaje grickalica i napitaka u autobusima. Mišljenje. Broj: 410-19/15-01/326 od 10.05.2016. Izdanje: Pravo i porezi. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Oporezivanje_prodaje_grickalica_i_napitaka_u_autob-3140-misljenje.html

³¹ Porezna uprava (2016) Vulkanizerske usluge. Mišljenje. Broj: 410-19/16-01/41 od 08.07.2016. Izdanje: Pravo i porezi. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Vulkanizerske_usluge-3247-misljenje.html

³² Porezna uprava (2017) Porezni tretman transakcija koje u Republici Hrvatskoj planira nizozemski porezni obveznik. Mišljenje. Broj: 910-01/17-01/112 od 09.05.2017. Izdanje: Pravo i porezi. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Porezni_tretman_transakcija_koje_u_Republici_Hrvat-3461-misljenje.html

Prema odredbama članka 13. stavka 1. „Zakona mjestom isporuke dobara koja otprema ili prevozi isporučitelj, kupac ili treća osoba, smatra se mjesto gdje se dobra nalaze na početku otpreme ili prijevoza do kupca.“³³

„Ako je mjesto iz kojeg se dobra otpremaju ili prevoze treće područje ili treća zemlja, tada se mjestom isporuke dobara koju obavi uvoznik, kao i mjestom bilo koje naknadne isporuke tih dobara, smatra država članica uvoza, sukladno odredbama članka 13. stavka 2. Zakona.“³⁴

„Odredbama članka 13. stavka 3. Zakona propisano je da se, iznimno od stavaka 1. i 2. članka 13. Zakona, mjestom isporuke dobara koja isporučitelj ili druga osoba za račun isporučitelja otpremi ili preveze iz države članice koja nije država članica u kojoj završava otprema ili prijevoz, smatra mjesto gdje se dobra nalaze u trenutku kad otprema ili prijevoz kupcu završava, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti.“³⁵

a) „dobra su isporučena poreznom obvezniku ili pravnoj osobi koja nije porezni obveznik, a čija stjecanja dobara unutar Europske unije nisu predmet oporezivanja PDV-om prema članku 5. stavku 1. točkama a) i b) Zakona, ili bilo kojoj drugoj osobi koja nije porezni obveznik“³⁶

b) „ne radi se o isporuci novih prijevoznih sredstava iz članka 4. stavka 3. Zakona ili isporuci dobara nakon njihovog sastavljanja ili postavljanja sa ili bez probnog rada, koju obavi isporučitelj ili druga osoba za njegov račun.“³⁷

„U skladu s odredbama članka 13. stavka 4. Zakona kad su isporučena dobra prema članku 13. stavku 3. Zakona otpremljena ili prevezena s trećeg područja ili iz treće zemlje i ako ih isporučitelj uvozi u državu članicu koja nije država članica u kojoj otprema ili prijevoz završava, smatra se da su ona otpremljena ili prevezena iz države članice uvoznice.“³⁸

Odredbama članka 13. stavka 5. „Zakona propisano je da se stavci 3. i 4. članka 13. Zakona ne primjenjuju na isporuke dobara koja su u cijelosti otpremljena ili prevezena u istu državu članicu u kojoj završava otprema ili prijevoz, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti.“³⁹

³³ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl.13. st. 1)

³⁴ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl.13. st. 2)

³⁵ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl.13. st. 3)

³⁶ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl.5. st. 1)

³⁷ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 4. st. 3)

³⁸ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 13. st. 3)

³⁹ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl.13. st. 5)

a) „isporučena dobra nisu dobra koja podliježu trošarinama u smislu članka 4. stavka 4. Zakona,“⁴⁰

b) „ukupna vrijednost takvih isporuka bez PDV-a, obavljenih pod uvjetima iz stavaka 3. i 4. članka 13. Zakona, u državu članicu u kojoj prijevoz ili otprema završava, u tekućoj kalendarskoj godini nije prešla prag isporuke koji je propisala ta država članica,“⁴¹

c) „ukupna vrijednost takvih isporuka bez PDV-a, osim proizvoda koji podliježu trošarinama, pod uvjetima iz stavaka 3. i 4. članka 13. Zakona, u državu članicu u kojoj prijevoz ili otprema završava, u prethodnoj kalendarskoj godini nije prešla prag isporuke koji je propisala ta država članica.“⁴²

Prema odredbama članka 13. stavka 6. „Zakona u slučaju da ukupna vrijednost isporuka koje obavi isporučitelj u prethodnoj kalendarskoj godini, odnosno u tekućoj kalendarskoj godini prijeđe prag isporuke, koji je propisala druga država članica ili ne želi da se na njega primjenjuje prag isporuke te države članice, mjestom isporuke dobara, koja je iz tuzemstva otpremio ili prevezao isporučitelj ili druga osoba za njegov račun smatra se, pod uvjetima propisanim u stavcima 3. i 4. članka 13. Zakona, država članica u koju su dobra otpremljena ili prevezena iz tuzemstva. Ako isporučitelj odluči da se na njega ne primjenjuje prag isporuke koji je propisala druga država članica, obavezan je o tome obavijestiti nadležnu ispostavu Porezne uprave.“⁴³

„Odredbama članka 13. stavka 7. Zakona propisano je da se u slučaju da je ukupna vrijednost isporuka koje obavi isporučitelj iz druge države članice u prethodnoj kalendarskoj godini, odnosno u tekućoj kalendarskoj godini veća od 270.000,00 kuna (prag isporuke), mjestom isporuke dobara koja je otpremio ili prevezao u tuzemstvo isporučitelj ili druga osoba za njegov račun smatra tuzemstvo sukladno članku 13. stavku 3. Zakona.“⁴⁴

Sukladno odredbama članka 13. stavka 8. Zakona isporučitelj iz članka 13. stavka 3. Zakona „može bez obzira što ukupna vrijednost njegovih isporuka u prethodnoj kalendarskoj godini,

⁴⁰ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl.4. st. 4)

⁴¹ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl.13. st. 3. i 4.)

⁴² <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 13. st. 5)

⁴³ Cvitić, L., Kalčić, R., Oštrec Čunčić, Š., Tomić, I. (travanj 2017) POREZ NA DODANU VRIJEDNOST s komentarom. Porezni vjesnik. Institut za javne financije. Dostupno na: http://www.ijf.hr/upload/files/file/posebni/4B_PDV.pdf

⁴⁴ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 13. st. 7)

odnosno u tekućoj kalendarskoj godini nije prešla prag isporuke propisan u stavku 7. članka 13. Zakona, odlučiti da je mjesto takvih isporuka u tuzemstvu.“⁴⁵

„Odredbama članka 13. stavka 9. Zakona propisano je da isporučitelj iz članka 13. stavka 8. Zakona koji izjavi da ne želi da se na njega primjenjuje prag isporuke iz članka 13. stavka 7. Zakona mora navedeno primjenjivati najmanje dvije kalendarske godine i mora Poreznoj upravi podnijeti zahtjev za izdavanje PDV identifikacijskog broja iz članka 77. stavka 6. Zakona.“⁴⁶

„Mjesto isporuke dobara koja je otpremio ili prevezao isporučitelj, kupac ili treća osoba, a koja sastavlja ili postavlja isporučitelj ili druga osoba za njegov račun sa ili bez probnog rada, je mjesto gdje se ta dobra sastavljaju ili postavljaju, sukladno odredbama članka 13. stavka 10. Zakona.“⁴⁷

U skladu s navedenim, ako se dobra isporučuju u Republici Hrvatskoj te se iz Republike Hrvatske prevoze u drugu državu članicu mjesto isporuke dobara je Republika Hrvatska. Takva isporuka će, međutim, uz ispunjenje ostalih Zakonom propisanih uvjeta, biti oslobođena plaćanja hrvatskog PDV-a. Ako se radi o isporuci novih prijevoznih sredstava, prodaji na daljinu te isporuci dobara koja podliježu trošarinama mjesto oporezivanja je država članica odredišta.

3.1.3 Mjesto isporuke dobara na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima

„Odredbama članka 14. stavka 1. Zakona propisano je da se mjestom isporuke dobara koja su isporučena na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima tijekom dionice prijevoza putnika obavljenog u Europskoj uniji smatra se mjesto početka prijevoza putnika.“⁴⁸

„Sukladno odredbama članka 14. stavka 2. Zakona dionicom prijevoza putnika obavljenog u Europskoj uniji u smislu članka 14. stavka 1. Zakona smatra se dio prijevoza koji je obavljen između mjesta početka i mjesta završetka prijevoza putnika bez zaustavljanja na području izvan Europske unije.“⁴⁹

Odredbama članka 14. stavka 3. Zakona propisano je da je u smislu članka 14. stavka 2. Zakona:

⁴⁵ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 13. st. 8)

⁴⁶ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 13. st. 9)

⁴⁷ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 13. st. 10)

⁴⁸ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 14. st. 1)

⁴⁹ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 14. st. 2)

a) »mjesto početka prijevoza putnika« prvo predviđeno mjesto ukrcaja putnika unutar Europske unije, prema potrebi nakon zaustavljanja izvan Europske unije,

b) »mjesto završetka prijevoza putnika« posljednje predviđeno mjesto iskrcaja unutar Europske unije onih putnika koji su se ukrcali u Europskoj uniji, prema potrebi prije zaustavljanja izvan Europske unije.⁵⁰

„Sukladno odredbama članka 14. stavka 4. Zakona, u slučaju povratnog putovanja, povratna dionica puta smatra se zasebnom uslugom prijevoza.“⁵¹

U skladu s navedenim, ako je mjesto početka prijevoza putnika u drugu državu članicu Europske unije, primjerice vlakom, u Republici Hrvatskoj, tada je mjesto isporuke dobara koja se isporučuju u vlaku za vrijeme prijevoza putnika Republika Hrvatska.

3.1.4 Mjesto isporuke dobara putem sustava za prirodni plin, električnu energiju, grijanje ili hlađenje

Odredbama članka 15. stavka 1. „Zakona propisano je da se kod isporuke plina putem sustava za prirodni plin koji se nalazi na području Europske unije ili bilo koje mreže priključene na takav sustav te isporuke električne energije, grijanja ili hlađenja preko mreža za grijanje ili hlađenje poreznom obvezniku preprodavatelju, mjestom isporuke smatra mjesto gdje taj preprodavatelj ima sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu kojima se dobra isporučuju, a u slučaju nepostojanja takvog sjedišta ili stalne poslovne jedinice mjesto gdje je njegovo prebivalište ili uobičajeno boravište.“⁵²

„Prema odredbama članka 15. stavka 2. Zakona „poreznim obveznikom preprodavateljem iz članka 15. stavka 1. Zakona smatra se porezni obveznik kojem je osnovna djelatnost kupnja i prodaja plina, električne energije, grijanja ili hlađenja i čija je vlastita potrošnja tih proizvoda zanemariva.“⁵³

⁵⁰ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl.14. st. 3)

⁵¹ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 14. st. 4)

⁵² Bakran, D., Cutvarić, M., Milčić, I., Sirovica, K., Orlović, L., Zuber, M. (2018) POREZNI VODIČ U REPUBLICI HRVATSKOJ. Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika. Grafička priprema i tisak: Sveučilišna Tiskara d.o.o., Zagreb, ISBN 978-953-277-123-7. Dostupno na: <https://rif.digital/wp-content/uploads/2018/09/Porezni-vodic-KB.pdf>

⁵³ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 15. st. 2)

Sukladno odredbama članka 15. stavka 3. Zakona „pri isporuci plina putem sustava za prirodni plin koji se nalazi na području Europske unije ili bilo koje mreže priključene na takav sustav, pri isporuci električne energije, grijanja ili hlađenja preko mreža za grijanje ili hlađenje, ako takva isporuka nije obuhvaćena člankom 15. stavcima 1. i 2. Zakona, mjestom isporuke smatra se mjesto gdje kupac stvarno koristi i troši ta dobra.“⁵⁴

„Ako kupac iz članka 15. stavka 3. Zakona nije u cijelosti ili djelomično stvarno potrošio prirodni plin, električnu energiju, grijanje ili hlađenje, smatra se da su ta nepotrošena dobra iskorištena i potrošena na mjestu gdje kupac kojem se dobra isporučuju ima sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu kojoj su ta dobra isporučena, sukladno odredbama članka 15. stavka 4. Zakona. U slučaju nepostojanja takvog sjedišta ili stalne poslovne jedinice smatra se da je kupac iskoristio i potrošio dobra na mjestu gdje je njegovo prebivalište ili uobičajeno boravište.“⁵⁵

U skladu s navedenim odredbama, „ako porezni obveznik koji isporučuje plin poreznom obvezniku preprodavatelju, putem sustava za prirodni plin koji se nalazi na području Europske unije, ima sjedište u Republici Hrvatskoj, tada se mjestom isporuke smatra mjesto gdje taj preprodavatelj ima sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu kojima se dobra isporučuju. U slučaju nepostojanja takvog sjedišta ili stalne poslovne jedinice mjesto oporezivanja takve isporuke je mjesto gdje je prebivalište ili uobičajeno boravište preprodavatelja.“⁵⁶

3.2 Mjesto obavljanja usluga

Odredbe o mjestu obavljanja usluga sastoje se od općih i posebnih odredbi. Općim odredbama regulirano je određivanje mjesta oporezivanja kod obavljanja usluga osobi koja se smatra poreznim obveznikom te osobi koja načelno nije porezni obveznik. Posebnim odredbama ovog poglavlja propisuju se odstupanja od općih načela te se njima određuje mjesto oporezivanja kod niza specifičnih vrsta usluga kao što su primjerice usluge u vezi s nekretninama, usluge prijevoza itd.

⁵⁴ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl.15. st. 3)

⁵⁵ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 15. st. 3)

⁵⁶ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 15. st. 4)

3.2.1 Opće odredbe

Odredbama članka 16. Zakona propisano je da se u vezi određivanja mjesta obavljanja usluga primjenjuje sljedeće:

1. „porezni obveznik koji obavlja i djelatnosti ili isporuke koje se ne smatraju oporezivim isporukama dobara ili usluga u smislu članka 4. stavka 1. Zakona smatra se poreznim obveznikom u odnosu na sve usluge koje su mu obavljene,“⁵⁷

2. „pravna osoba koja nije porezni obveznik, a registrirana je za potrebe PDV-a smatra se poreznim obveznikom.“⁵⁸

Sukladno navedenim odredbama, poreznim obveznicima smatraju se porezni obveznici koji obavljaju i djelatnosti ili isporuke koje se ne smatraju oporezivim isporukama dobara ili usluga te pravne osobe koje nisu porezni obveznici, a registrirane su za potrebe PDV-a, kada im usluge obave porezni obveznici iz drugih država članica ili iz trećih zemalja.

„Odredbama članka 17. stavka 1. Zakona propisano je da se mjestom obavljanja usluga poreznom obvezniku koji djeluje kao takav smatra mjesto sjedišta tog poreznog obveznika. Ako se te usluge obavljaju stalnoj poslovnoj jedinici poreznog obveznika u mjestu koje je različito od mjesta sjedišta poreznog obveznika, mjestom obavljanja usluga smatra se sjedište stalne poslovne jedinice. Ako takvo sjedište ili stalna poslovna jedinica ne postoje, mjestom obavljanja usluga smatra se prebivalište ili uobičajeno boravište poreznog obveznika primatelja usluge.“⁵⁹

„Sukladno odredbama članka 17. stavka 2. Zakona mjestom obavljanja usluga osobi koja nije porezni obveznik smatra se mjesto u kojem porezni obveznik koji obavlja usluge ima sjedište. Ako te usluge obavlja stalna poslovna jedinica poreznog obveznika koja je u mjestu različitom od mjesta sjedišta poreznog obveznika, mjestom obavljanja usluga smatra se sjedište stalne poslovne jedinice. Ako takvo sjedište ili stalna poslovna jedinica ne postoje, mjestom

⁵⁷ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 16. st. 1)

⁵⁸ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 16. st. 2)

⁵⁹ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 17. st.1)

obavljanja usluga smatra se prebivalište ili uobičajeno boravište poreznog obveznika koji obavlja usluge.“⁶⁰

Sukladno navedenom, mjesto oporezivanja usluga obavljenih poreznom obvezniku je mjesto gdje porezni obveznik ima sjedište te stoga dolazi do prijenosa porezne obveze na primatelja usluge.

Nasuprot tome, mjesto oporezivanja usluga obavljenih „osobi koja nije porezni obveznik je mjesto u kojem porezni obveznik koji je obavio uslugu ima sjedište odnosno stalnu poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište, stoga se u tom slučaju usluge oporezuju u državi članici“⁶¹ pružatelja usluge. Primjerice:

1. *„Na uslugu brodske uštede primjenjuje se opće načelo oporezivanja prema kojem se mjestom obavljanja usluge smatra sjedište poreznog obveznika primatelja usluge. Stoga u slučaju kada hrvatsko društvo izdaje račun za takvu uslugu poreznom obvezniku iz Europske unije tada u računu neće zaračunati PDV već će navesti napomenu da se radi o prijenosu porezne obveze temeljem članka 17. stavka 1. Zakona.“*⁶²
2. *„U vezi naknade koju će za obavljene usluge tuzemni pomorski agenti koji su registrirani za potrebe PDV-a zaračunavati stranim poreznim obveznicima koji su vlasnici plovila, napominjemo da se takve usluge oporezuju prema sjedištu primatelja usluge, što znači da na računu pomorskog agenta neće biti obračunan hrvatski PDV već će primatelj usluge biti obavezan u svojoj državi obračunati PDV.“*⁶³
3. *„Tuzemni porezni obveznik koji obavlja usluge specijaliziranog treninga pomoraca za navedene usluge poreznim obveznicima sa sjedištem u drugim državama članicama*

⁶⁰ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 17. st. 2)

⁶¹ Ministarstvo financija, Porezna uprava – Središnji ured (veljača 2016) Porez na dodanu vrijednost. Zbirka mišljenja nadležnih tijela 2013-2015. Internetski primjerak. Dostupno na: https://www.racunovodstvo-porezi.hr/sites/default/files/mmfweb-10_pdv-v11.pdf

⁶² Porezna uprava (2013) Prijevremeni ukrcaj isporučiteljeve robe u strani broj u hrvatskoj luci. Mišljenje. Broj: 410-19/13-01/449 od 30.09.2013. Izdanje: Pravo i porezi, RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Prijevremeni_ukrcaj_iskupiteljeve_robe_u_strani_-2229-misljenje.html

⁶³ Ministarstvo financija, Porezna uprava – Središnji ured (veljača 2016) Porez na dodanu vrijednost. Zbirka mišljenja nadležnih tijela 2013-2015. Internetski primjerak. Dostupno na: https://www.racunovodstvo-porezi.hr/sites/default/files/mmfweb-10_pdv-v11.pdf

*Europske unije ili trećim zemljama neće zaračunati PDV već će navesti napomenu da se radi o prijenosu porezne obveze temeljem članka 17. stavka 1. Zakona o PDV-u.*⁶⁴

4. *Porezni obveznik koji obavlja usluge „web hostinga“ „poreznom obvezniku iz treće zemlje obvezan je pribaviti dokaz da se radi o poreznom obvezniku. Temeljem navedenog, u računu što će ga izdati poreznom obvezniku neće obračunati hrvatski PDV, već će staviti napomenu da se radi o prijenosu porezne obveze temeljem članka 17. stavka 1. Zakona“.*⁶⁵
5. *„Na usluge kliničkog ispitivanja Klinika će primijeniti odredbe članka 17. stavka 1. Zakona te na njih neće obračunati hrvatski PDV.“*⁶⁶
6. *„U slučaju da mali porezni obveznik, građanin koji je privatni iznajmljivač, ima dodijeljen PDV identifikacijski broj, strana putnička agencija na obavljenju uslugu posredovanja neće zaračunati PDV, već će privatni iznajmljivač biti obvezan na primljenu uslugu obračunati i platiti hrvatski PDV po stopi 25%.“*⁶⁷
7. *„Mali porezni obveznici, kojima se smatraju i građani privatni iznajmljivači obvezni su zatražiti izdavanje PDV identifikacijskog broja u slučaju kada im usluge obavlja porezni obveznik koji ima sjedište u drugoj državi članici EU.,“*⁶⁸
8. *„Na obavljenju uslugu dorade koju hrvatska tvrtka B d.o.o. obavlja švicarskoj tvrtki A d.o.o. neće obračunati hrvatski PDV, obzirom da se radi o usluzi koja se oporezuje prema sjedištu poreznog obveznika primatelja. Tvrtka B d.o.o. će u računu, što će ga za obavljenju uslugu dorade izdati švicarskoj tvrtki A, uz sve elemente propisane člankom*

⁶⁴ Porezna uprava (2017) Mjesto oporezivanja usluge treninga pomoraca. Mišljenje. Broj: 410-19/16-02/188 od 04.05.2017. Izdanje: Pravo i porezi. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Mjesto_oporezivanja_usluge_treninga_pomoraca-3455-misljenje.html

⁶⁵ Ministarstvo financija, Porezna uprava – Središnji ured (veljača 2016) Porez na dodanu vrijednost. Zbirka mišljenja nadležnih tijela 2013-2015. Internetski primjerak. Dostupno na: https://www.racunovodstvo-porezi.hr/sites/default/files/mmfweb-10_pdv-v11.pdf

⁶⁶Ibid. str.102.

⁶⁷ Porezna uprava (2013) Plaćanje PDV-a na proviziju strane putničke agencije. Mišljenje. Broj: 410-19/13-01/476 od 28.11.2013. Izdanje: Pravo i porezi. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Placanje_PDV_a_na_proviziju_strane_putnicke_agenci-2239-misljenje.html

⁶⁸ Porezna uprava (2015) Obveza plaćanja PDV-a na obavljenju uslugu posredovanja. Mišljenje. Broj: 410-19/14-01/517 od 02.01.2015. Izdanje: Pravo i porezi. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Obveza_placanja_PDV_a_na_obavljenju_uslugu_posredov-2598-misljenje.html

79. Zakona navesti da se radi o prijenosu porezne obveze temeljem članka 17. stavka 1. Zakona.⁶⁹

9. „U vezi računa koji tuzemni porezni obveznik izdaje pravnoj osobi sa sjedištem u Europskoj uniji za uslugu organizacije prijevoza i prijevoza dobara u provozu željeznicom kroz carinsko područje Republike Hrvatske napominjemo da na takvu uslugu primjenjuje opće načelo oporezivanja prema kojem se mjestom obavljanja usluge smatra sjedište poreznog obveznika primatelja usluge. Stoga, tuzemni porezni obveznik koji obavlja uslugu organizacije prijevoza i prijevoza dobara u provozu željeznicom kroz carinsko područje Republike Hrvatske neće zaračunati PDV već će navesti napomenu da se radi o prijenosu porezne obveze temeljem članka 17. stavka 1. Zakona o PDV-u. Međutim, obzirom da je u ovom slučaju mjesto oporezivanja država članica u kojoj porezni obveznik primatelj usluge ima sjedište tuzemni porezni obveznik bi trebao provjeriti da li je usluga koja se obavlja oslobođena PDV-a prema zakonskim odredbama koje se primjenjuju u državi članici primatelja usluge. Nakon što isto provjeri te ako utvrdi da je usluga koja se obavlja oslobođena PDV-a tuzemni porezni obveznik može u računu koji izdaje poreznom obvezniku iz druge države članice navesti napomenu o oslobođenju.“⁷⁰
10. „Ako porezni obveznik sa sjedištem u Hrvatskoj obavi uslugu izdavanja međunarodnog transfer certifikata, odnosno dozvole za transfer igrača poreznom obvezniku sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije tada se primjenjuju odredbe članka 17. stavka 1. Zakona, odnosno mjesto obavljanja te usluge je mjesto gdje porezni obveznik – primatelj usluge ima sjedište. Stoga, tuzemni porezni obveznik mora izdati račun bez obračunanog PDV-a obzirom da je navedena usluga oporeziva u državi članici primatelja koji je porezni obveznik. Obzirom da je primatelj usluge obavezan platiti PDV u računu treba biti navedena napomena „prijenos porezne obveze“ ili engleski izraz „reverse charge“ temeljem odredbe članka 79. stavka 7. Zakona.“⁷¹

⁶⁹ Porezna uprava (2013) Nabava materijala u državama članicama Europske unije. Mišljenje. Broj: 410-19/13-01/715 od 02.12.2013. Izdanje: Pravo i porezi. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Nabava_materijala_u_drzavama_clanicama_Europske_un-2241-misljenje.html

⁷⁰ Ministarstvo financija, Porezna uprava – Središnji ured (veljača 2016) Porez na dodanu vrijednost. Zbirka mišljenja nadležnih tijela 2013-2015. Internetski primjerak. Dostupno na: https://travelsdocbox.com/72339592-Eastern_Europe/Porez-na-dodanu-vrijednost.html

⁷¹ Porezna uprava (2014) Izdavanje međunarodnog transfer certifikata. Mišljenje. Broj: 410-19/14-01/508 od 09.12.2014. Izdanje: Pravo i porezi. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Izdavanje_medunarodnog_transfer_certifikata-2574-misljenje.html

11. „Tuzemni porezni obveznik obavezan je obračunati PDV na primljenu uslugu prijevoza i kada mu takvu uslugu obavi prijevoznik, u ovom slučaju strani brodar, koji ima sjedište izvan Europske unije.“⁷²
12. „Na uslugu posredovanja primjenjuje se opće načelo oporezivanja prema kojem se mjestom obavljanja usluga smatra mjesto sjedišta poreznog obveznika primatelja usluge. Stoga, hrvatski porezni obveznik koji obavlja uslugu posredovanja i ima PDV identifikacijski broj države članice sjedišta poreznog obveznika primatelja usluge u računu neće zaračunati hrvatski PDV već će navesti napomenu da se radi o prijenosu porezne obveze temeljem članka 17. stavka 1. Zakona.“⁷³
13. „Porezni obveznik iz Republike Hrvatske koji obavlja usluge montaže nove auto gume poreznim obveznicima iz država članica EU ili trećih zemalja obavezan je pribaviti dokaz da se radi o poreznim obveznicima kako bi na temelju tog dokaza mogao primijeniti prijenos porezne obveze na primatelja usluge u skladu s odredbama članka 17. stavka 1. Zakona. Stoga, hrvatski porezni obveznik, za obavljenju uslugu montaže nove auto gume poreznim obveznicima iz država članica EU ili trećih zemalja, u računu što ga izdaje za obavljenju uslugu neće obračunati hrvatski PDV već će primijeniti prijenos porezne obveze na primatelja usluge temeljem članka 17. stavka 1. Zakona. Napominjemo da u tom slučaju hrvatski porezni obveznik u računu za predmetnu uslugu mora navesti „prijenos porezne obveze“ ili engleski izraz „reverse charge“.“⁷⁴
14. „Društvo „B“ sa sjedištem u RH obvezno je obračunati PDV temeljem prijenosa porezne obveze iz članka 17. stavka 1. Zakona o PDV-u na iznose troškova za doprinose za upućene zaposlenike koje podmiruje (refundira) društvu „A“ sa sjedištem u državi članici EU. Naime, troškovi za doprinose predstavljaju trošak za društvo „A“ koje ono temeljem ugovornog odnosa prevaljuje na tuzemno društvo „B“ te su zapravo

⁷² Porezna uprava (2015) Porezni tretman primljenih usluga od stranih brodara za uslugu prijevoza i porezni položaj agenta posrednika. Mišljenje. Broj: 410-01/15-01/843 od 21.07.2015. Izdanje: Pravo i porezi. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Porezni_tretman_primljenih_usluga_od_stranih_broda-2849-misljenje.html

⁷³ Porezna uprava (2015) Primjena čl. 17. st. 1. Zakona o porezu na dodanu vrijednost – usluga posredovanja. Mišljenje. Broj: 410-19/15-01/285 od 09.10.2015. Izdanje: Pravo i porezi. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Primjena_cl_17_st_1_Zakona_o_porezu_na_dodanu_vrij-2920-misljenje.html

⁷⁴ Porezna uprava (2016) Vulkanizerske usluge. Mišljenje. Broj: 410-19/16-01/41 od 08.07.2016. Izdanje: Pravo i porezi. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Vulkanizerske_usluge-3247-misljenje.html

nadoknada učinjenih izdataka koja je sastavni dio ukupne naknade koja čini osnovicu na koju se obračunava i plaća PDV. Obveza obračuna PDV-a ne postoji u slučaju kada društvo „B“ sa sjedištem u RH plaća ugovorene troškove izravno upućenom zaposleniku. U vezi obveze glede PDV-a domaćeg društva „B“ koje svoje zaposlenike upućuje u društvo „A“ sa sjedištem u državi članici EU napominjemo da društvo „B“ na iznose troškova za doprinose za upućene zaposlenike koje mu podmiruje (refundira) društvo „A“ sa sjedištem u državi članici EU neće zaračunati PDV već će navesti napomenu da se radi o prijenosu porezne obveze temeljem članka 17. stavka 1. Zakona o PDV-u.“⁷⁵

15. *„Ako se radi o poreznom obvezniku sa sjedištem u Austriji kojem će agencija iz Republike Hrvatske (ima dodijeljen PDV identifikacijski broj) temeljem sklopljenog konzorcijskog ugovora fakturirati troškove za svoje usluge koje je obavila u Twinning projektu tada se mjestom obavljanja usluga smatra sjedište poreznog obveznika primatelja usluge, u ovom slučaju Austrija.“⁷⁶*

„U izdanom računu agencija navodi da se radi o prijenosu porezne obveze temeljem članka 17. stavka 1. Zakona o PDV-u te je primatelj takvog računa za obavljenju uslugu obavezan u državi sjedišta obračunati i platiti PDV-a, osim ako su prema propisima te države takve usluge oslobođene PDV-a jer se odnose na projekte financirane od strane Europske unije. Ako subjekt A nije porezni obveznik u Austriji tada se mjestom obavljanja usluga smatra mjesto u kojem porezni obveznik koji obavlja usluge ima sjedište, odnosno Republika Hrvatska.“ Međutim, obzirom da agencija nije upisana u registar obveznika PDV-a niti ne može obračunavati PDV-a te u tom slučaju agencija u računu za obavljenju uslugu navodi da su usluge oslobođene plaćanja PDV-a temeljem odredbe članka 90. stavka 2. Zakona o PDV-u.“⁷⁷

⁷⁵ Porezna uprava (2017) PDV tretman upućivanja zaposlenika na rad u drugo povezano društvo temeljem ugovora. Mišljenje. Broj: 410-19/17-02/187 od 10.07.2017. Izdanje: Pravo i porezi. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/PDV_tretman_upucivanja_zaposlenika_na_rad_u_drugo_-3476-misljenje.html

⁷⁶ Porezna uprava (2016) Porez na dodanu vrijednost i porez na dobit u Twinning projektu Gruzija. Mišljenje. Broj: 410-19/16-01/14 od 12.05.2016. Izdanje: Pravo i porezi. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Porez_na_dodanu_vrijednost_i_porez_na_dobit_u_Twin-3143-misljenje.html

⁷⁷ Porezna uprava (2016) Porez na dodanu vrijednost i porez na dobit u Twinning projektu Gruzija. Mišljenje. Broj: 410-19/16-01/14 od 12.05.2016. Izdanje: Pravo i porezi. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Porez_na_dodanu_vrijednost_i_porez_na_dobit_u_Twin-3143-misljenje.html

3.2.2 Posebne odredbe

Posebne odredbe predstavljaju odstupanja od općih načela oporezivanja usluga. „Ovim odredbama obuhvaćene su posredničke usluge obavljene osobama koje nisu porezni obveznici, usluge u vezi s nekretninama, usluge prijevoza, usluge u kulturi i njima slične usluge, pomoćne usluge u prijevozu i usluge u vezi s pokretnim dobrima, iznajmljivanje prijevoznih sredstava, ostale usluge i telekomunikacijske usluge, usluge radijskog i televizijskog emitiranja i elektronički obavljene usluge osobama koje nisu porezni obveznici. Također, ovim odredbama obuhvaćene su i posebne odredbe koje se propisuju u svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja ili neoporezivanja.“⁷⁸

3.2.2.1 Posredničke usluge obavljene osobama koje nisu porezni obveznici

„Prema odredbama članka 18. Zakona mjestom obavljanja usluga osobi koja nije porezni obveznik koje obavlja posrednik u tuđe ime i za tuđi račun, smatra se mjesto gdje je obavljena transakcija za koju se posreduje sukladno odredbama Zakona.“⁷⁹

Sukladno navedenom, kako bi se utvrdilo mjesto oporezivanja posredničkih usluga osobi koja nije porezni obveznik, potrebno je utvrditi gdje su dobra isporučena ili obavljene usluge za koje se obavlja usluga posredovanja.

3.2.2.2 Usluge u vezi s nekretninama

Odredbama članka 19. „Zakona propisano je da se mjestom obavljanja usluga u vezi s nekretninama, uključujući usluge stručnjaka i posrednika za prodaju nekretnina, smještaj u hotelima ili objektima slične namjene uključujući kampove za odmor ili mjesta uređena za kampiranje, davanje prava na uporabu nekretnina i usluge pripreme i koordinacije građevinskih radova, kao što su usluge arhitekata i građevinskog nadzora, smatra se mjesto gdje se nekretnina nalazi.“⁸⁰

⁷⁸ Bakran, D., Cutvarić, M., Milčić, I., Sirovica, K., Orlović, L., Zuber, M. (2018) POREZNI VODIČ U REPUBLICI HRVATSKOJM. Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika. Grafička priprema i tisak: Sveučilišna Tiskara d.o.o., Zagreb, ISBN 978-953-277-123-7. Dostupno na: <https://rif.digital/wp-content/uploads/2018/09/Porezni-vodic-KB.pdf>

⁷⁹ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 18)

⁸⁰ Ministarstvo financija, Porezna uprava – Središnji ured (veljača 2016) Porez na dodanu vrijednost. Zbirka mišljenja nadležnih tijela 2013-2015. Internetski primjerak. Dostupno na: https://www.racunovodstvo-porezi.hr/sites/default/files/mmfweb-10_pdv-v11.pdf

„Navedeno znači da je usluga u vezi s nekretninom uvijek oporeziva u državi članici u kojoj se nekretnina nalazi neovisno o tome je li primatelj usluge porezni obveznik ili ne te neovisno o tome obavlja li tu uslugu porezni obveznik koji u toj državi članici ima sjedište ili ne.“⁸¹

„Vezano uz određivanje usluga u vezi s nekretninama od 01. siječnja 2017. godine primjenjuju se odredbe članka 13.b, 31.a i 31.b Uredbe. Naime, odredbama članka 13.b Uredbe propisano je da se za primjenu Direktive 2006/112/EZ „nepokretnom imovinom“ smatra sljedeće:⁸²

- a) „bilo koji određeni dio zemlje, na njezinoj površini ili ispod nje, na kojem se mogu uspostaviti vlasništvo ili posjed;
- b) bilo koja zgrada ili građevina pričvršćeni za tlo iznad ili ispod razine mora koja se ne može lako rastaviti na dijelove ili pomicati;
- c) bilo koji predmet koji je ugrađen ili je sastavni dio zgrade ili građevine bez kojeg su zgrada ili građevina nepotpuni, poput vrata, prozora, krovova, stepenica i dizala;
- d) bilo koji predmet, oprema ili stroj trajno ugrađen u zgradu ili građevinu koji se ne može ukloniti bez uništenja ili preinake zgrade ili građevine.“⁸³

„Člankom 31.a Uredbe propisano je da **usluge povezane s nepokretnom imovinom** iz članka 47. Direktive 2006/112/EZ uključuju samo **one usluge koje imaju dovoljno veze s tom imovinom**. Za usluge se smatra da imaju dovoljno veze s nepokretnom imovinom u sljedećim slučajevima:

- a) ako proizlaze iz nepokretne imovine, a taje imovina sastavni dio usluge te je ključna i nužna za isporučene usluge;
- b) ako se pružaju nepokretnoj imovini ili su prema njoj usmjerene, a za cilj imaju pravnu ili fizičku izmjenu te imovine.“⁸⁴

Detaljan popis usluga za koje se osobito smatra da imaju dovoljno odnosno nemaju veze s nepokretnom imovinom naveden je člankom 31.b stavkom 2. točkama a) do q) Uredbe te člankom 31.b stavkom 3. točkama a) do h) Uredbe.

⁸¹ Ministarstvo financija, Porezna uprava – Središnji ured (veljača 2016) Porez na dodanu vrijednost. Zbirka mišljenja nadležnih tijela 2013-2015. Internetski primjerak. Dostupno na: https://www.racunovodstvo-porezi.hr/sites/default/files/mmfwweb-10_pdv-v11.pdf

⁸² https://rrif.hr/Usluge_najma_i_zakupa_virtualni_ured-3256-misljenje.html

⁸³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:02011R0282-20200101>

⁸⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:02011R0282-20200101>

„Ako se oprema stavlja na raspolaganje korisniku usluga radi izvedbe radova na nepokretnoj imovini, ta je transakcija samo pružanje usluga povezanih s nepokretnom imovinom ako isporučitelj preuzima odgovornost za izvršenje radova, sukladno odredbama članka 31.b Uredbe. Smatra se da je isporučitelj koji korisniku usluga pruža opremu zajedno s dostatnim brojem osoblja za upravljanje opremom radi izvedbe radova preuzeo odgovornost za izvršenje tih radova. Pretpostavka da je isporučitelj snosi odgovornost za izvršenje radova može se pobiti bilo kojim relevantnim činjeničnim ili pravnim sredstvima.“⁸⁵ Primjerice

1. *„Ako se nekretnina na kojoj se izvode radovi nalazi u Austriji, mjesto oporezivanja građevinskih usluga je u Austriji, te navedene usluge ne podliježu plaćanju PDV-a prema hrvatskom Zakonu, odnosno porezni obveznik iz dostavnog popisa mora se obratiti austrijskim poreznim vlastima u vezi svojih prava i obveza.“*⁸⁶
2. *„Kad tuzemno odvjetničko društvo obavi za klijenta iz treće zemlje usluge pripreme pravne dokumentacije i potrebne izvide, a sve u vezi s dobivanjem koncesije nad nekretninom i javnim pomorskim dobrom u Republici Hrvatskoj, napominjemo da se u tom slučaju navedene usluge prema članku 31.a stavku 3. točki h) Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 282/2011 ne smatraju uslugama koje imaju dovoljno izravne veze s nepokretnom imovinom iz članka 47. Direktive. Stoga, tuzemno odvjetničko društvo na takve usluge neće obračunati PDV već će primijeniti prijenos porezne obveze na primatelja usluge prema članku 17. stavku 1. Zakona o PDV-u te će ispostaviti račun sukladno članku 79. stavku 7. Zakona o PDV-u s naznakom „prijenos porezne obveze“ ili engleski izraz „reverse charge“.“*⁸⁷
3. *„Ukoliko porezni obveznik, nerezident, u Republici Hrvatskoj unajmljuje virtualni ured s ciljem zaprimanja pošte ili korištenja poštanske adrese, tada se ne radi o uslugama vezanima uz nekretninu, već se takva usluga oporezuje prema mjestu sjedišta primatelja usluge te se primjenjuje prijenos porezne obveze na primatelja usluge.“*⁸⁸

⁸⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:02011R0282-20200101>

⁸⁶ Porezna uprava (2015) Građevinske situacije i građevinske usluge obavljene u Austriji. Mišljenje. Broj: 410-19/14-01/510 od 08.05.2015. Izdanje: Porezi i pravo. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Građevinske_situacije_i_građevinske_usluge_obavlje-2803-misljenje.html

⁸⁷ Porezna uprava (2017) Oporezivanja PDV-om pravnih usluga. Mišljenje. Broj: 410-19/17-02/174 od 21.07.2017. Izdanje: Porezi i pravo. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Oporezivanja_PDV_om_pravnih_usluga-3478-misljenje.html

⁸⁸ Ministarstvo financija, Porezna uprava – Središnji ured (veljača 2016) Porez na dodanu vrijednost. Zbirka mišljenja nadležnih tijela 2013-2015. Internetski primjerak. Dostupno na: https://www.racunovodstvo-porezi.hr/sites/default/files/mmfweb-10_pdv-v11.pdf

4. „Međutim, ukoliko davanje u zakup virtualnog ureda podrazumijeva i korištenje ljudskih odnosno tehničkih resursa u nekretnini poreznog obveznika iz Republike Hrvatske koji obavlja uslugu davanja u zakup virtualnog ureda, radi se o usluzi vezanoj uz nekretninu koja je oporeziva prema mjestu gdje se nekretnina nalazi odnosno u Republici Hrvatskoj.“⁸⁹
5. „Uzimajući u obzir članak 31.a stavak 2. točku d) Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 1042/2013 te Objašnjenja o pravilima oporezivanja usluga povezanih s nekretninama smatramo da usluga transporta plina koju tuzemni porezni obveznik obavlja poreznim obveznicima sa sjedištem u državama članicama Europske unije, odnosno nerezidentima nije povezana s nekretninom te podliježe oporezivanju prema sjedištu poreznog obveznika primatelja usluge.“⁹⁰
6. „Mjestom obavljanja usluga projektiranja, ispitivanja i puštanja u pogon opreme koja se ugrađuje u nekretninu smatra mjesto gdje se nekretnina nalazi, te se sukladno tome primjenjuju propisi one države u kojoj se nalazi nekretnina, u koju se oprema ugrađuje, pod uvjetom da se ta oprema nakon ugradnje smatra nepokretnom imovinom. Navedeno se primjenjuje ukoliko se obavljaju takve usluge, a koje se odnose na točno određenu i unaprijed definiranu nekretninu, odnosno građevinski objekt, te ukoliko te usluge imaju dovoljno izravne veze s nekretninom.“⁹¹
7. „Kada tuzemni porezni obveznik obavlja usluge nadzora nad obnovom nekretnine na nekretnini koja se nalazi u drugoj državi članici Europske unije primjenjuje pravila te države članice.“⁹²

⁸⁹ Porezna uprava (2016) Usluge najma i zakupa - virtualni ured. Mišljenje. Broj: 410-19/16-01/117 od 30.08.2016. Izdanje: Porezi i pravo. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Usluge_najma_i_zakupa_virtualni_ured-3256-misljenje.html

⁹⁰ Porezna uprava (2016) Obračun PDV-a na uslugu transporta plina. Mišljenje. Broj: 410-19/16-01/100 od 03.05.2016. Izdanje: Porezi i pravo. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Obacun_PDV_a_na_uslugu_transporta_plina-3142-misljenje.html

⁹¹ Porezna uprava (2014) Ugradnja opreme u nekretninu u EU poreznom obvezniku u EU ili u trećoj zemlji. Mišljenje. Broj: 410-19/13-01/490 od 12.05.2014. Izdanje: Porezi i pravo. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Ugradnja_opreme_u_nekretninu_u_EU_poreznom_obvezni-2444-misljenje.html

⁹² Porezna uprava (2014) Usluge nadzora nad obnovom nekretnine. Mišljenje. Broj: 410-19/14-01/673 od 19.12.2014. Izdanje: Porezi i pravo. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Usluge_nadzora_nad_obnovom_nekretnine-2579-misljenje.html

8. „Porezni obveznik koji obavlja usluge projektiranja vezane uz nekretninu koja se nalazi na području Republike Hrvatske poreznom obvezniku koji nema sjedište u Republici Hrvatskoj, i nije upisan u registar obveznika PDV-a ne primjenjuje prijenos porezne obveze neovisno o tome da li je primatelj porezni obveznik iz druge države članice Europske unije ili iz treće zemlje. U navedenom će slučaju porezni obveznik pružatelj usluge obračunati PDV na obavljene usluge projektiranja. Ako porezni obveznik obavlja građevinsku uslugu podružnici stranog poreznog obveznika koja je upisana u registar obveznika PDV-a u tuzemstvu, tada primjenjuje prijenos porezne obveze sukladno članku 75. stavku 3. točki a) Zakona.“⁹³

3.2.2.3 Usluge prijevoza

„Mjestom obavljanja usluga prijevoza putnika smatra se mjesto gdje se obavlja prijevoz, razmjerno prijeđenim udaljenostima, sukladno odredbama članka 20. stavka 1. Zakona.“⁹⁴

„Prema odredbama članka 20. stavka 2. Zakona mjestom obavljanja usluga prijevoza dobara, osim prijevoza dobara unutar Europske unije, osobama koje nisu porezni obveznici smatra se mjesto gdje se obavlja prijevoz, razmjerno prijeđenim udaljenostima.“⁹⁵

„Odredbama članka 20. stavka 3. Zakona propisano je da se mjestom obavljanja usluga prijevoza dobara unutar Europske unije osobama koje nisu porezni obveznici smatra mjesto početka prijevoza.“⁹⁶

„Sukladno odredbama članka 20. stavka 4. Zakona „prijevoz dobara unutar Europske unije“ je prijevoz dobara kod kojeg se mjesto početka prijevoza i mjesto završetka prijevoza nalaze na područjima dviju različitih država članica.“⁹⁷

Sukladno odredbama članka 20. stavka 5. Zakona „mjesto početka prijevoza“ „je mjesto u kojemu stvarno započinje prijevoz dobara, bez obzira na udaljenost prijeđenu do mjesta gdje

⁹³ Porezna uprava (2014) Projektiranje u vezi s nekretninama. Mišljenje. Broj: 410-19/13-01/341 od 02.07.2014. Izdanje: Porezi i pravo. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Projektiranje_u_vezi_s_nekretninama-2506-misljenje.html

⁹⁴ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 20. st. 1)

⁹⁵ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 20. st. 2)

⁹⁶ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 20. st. 3)

⁹⁷ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 20. st. 4)

su dobra smještena, a »mjesto završetka prijevoza« je mjesto u kojemu stvarno završava prijevoz dobara.“⁹⁸

„Prema odredbama članka 20. stavka 6. Zakona PDV se ne obračunava osobama koje nisu porezni obveznici na dio prijevoza dobara unutar Europske unije koji se obavlja na vodama koje ne pripadaju području Europske unije.“⁹⁹

Temeljem navedenog, u slučaju kada porezni obveznik iz druge ili treće države članice obavlja dio prijevoza putnika kroz Republiku Hrvatsku, ta dionica puta je oporeziva u Republici Hrvatskoj. Također, kod obavljanja usluga prijevoza dobara osobama koje nisu porezni obveznici, osim prijevoza dobara unutar Europske unije, hrvatski PDV se obračunava na dionicu puta obavljenju u Republici Hrvatskoj. Isto tako, ako je početak usluge prijevoza dobara unutar Europske unije osobi koja nije porezni obveznik u Republici Hrvatskoj, mjesto oporezivanja je u Republici Hrvatskoj.

„Ako porezni obveznik iz Palerma obavlja međunarodni cestovni prijevoz putnika na relaciji Zagreb – Međugorje obavezan je obračunati hrvatski PDV na uslugu prijevoza putnika obavljenju na dionici puta u Republici Hrvatskoj.“¹⁰⁰

3.2.2.4 Usluge u kulturi i njima slične usluge, pomoćne usluge u prijevozu i usluge u vezi s pokretnim dobrima

„Sukladno odredbama članka 21. stavka 1. Zakona mjestom obavljanja usluga pristupa kulturnim, umjetničkim, sportskim, znanstvenim, obrazovnim, zabavnim i sličnim događanjima kao što su izložbe i sajmovi te pomoćnih usluga u vezi s tim pristupom, obavljenih poreznom obvezniku, smatra se mjesto gdje se ta događanja stvarno odvijaju.“¹⁰¹

⁹⁸ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 20. st. 5)

⁹⁹ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 20. st. 6)

¹⁰⁰ Porezna uprava (2016) Oporezivanje PDV-om usluga prijevoza putnika na području Republike Hrvatske. Mišljenje. Broj: 410-01/15-01/2542 od 03.05.2016. Izdanje: Porezi i pravo. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Oporezivanje_PDV_om_usluga_prijevoza_putnika_na_po-3137-misljenje.html

¹⁰¹ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 21. st. 1)

„Prema odredbama članka 21. stavka 2. Zakona mjestom obavljanja usluga i pomoćnih usluga u vezi s kulturnim, umjetničkim, sportskim, znanstvenim, obrazovnim, zabavnim i sličnim aktivnostima kao što su izložbe i sajmovi, uključujući obavljanje usluga organizatora takvih aktivnosti osobi koja nije porezni obveznik, smatra se mjesto gdje se te aktivnosti stvarno odvijaju.“¹⁰²

„Sukladno odredbama članka 21. stavka 3. Zakona mjestom obavljanja sljedećih usluga osobi koja nije porezni obveznik jest mjesto gdje se te usluge stvarno obavljaju:

- a) pomoćne usluge u prijevozu kao što su utovar, istovar, pretovar, rukovanje i slično,
- b) procjena pokretnih materijalnih dobara i radovi na takvim dobrima.“¹⁰³

„Člankom 33. Uredbe propisano je da pomoćne usluge navedene u članku 53. Direktive 2006/112/EZ uključuju usluge koje su izravno povezane s pristupom događajima u području kulture, umjetnosti, sporta, znanosti, obrazovanja, zabave ili sličnim događajima te koje su, uz naknadu, zasebno isporučene osobi koja je prisustvovala događaju.“¹⁰⁴

„Takve pomoćne usluge posebno uključuju uporabu garderobe ili sanitarnih prostorija, ali ne uključuju same posredničke usluge u vezi s prodajom ulaznica.“¹⁰⁵

„Isporuka ulaznica kojima se jamči pristup kulturnom, umjetničkom, sportskom, znanstvenom, obrazovnom, zabavnom ili sličnom događaju putem posrednika koji djeluje u svoje ime, ali za račun organizatora ili putem osobe koja je porezni obveznik, a nije organizator i koja djeluje u svoje ime obuhvaća se člankom 53.i 54. stavkom 1. Direktive 2006/112/EZ, sukladno odredbama članka 33.a Uredbe.“¹⁰⁶

Usluge pristupa sajmovima odnosno organizacija seminara i radionica koju u Republici Hrvatskoj obavlja u nerezident iz Škotske oporeziva je sukladno odredbama članka 21. Zakona u Republici Hrvatskoj.

¹⁰² <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 21. st. 2)

¹⁰³ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 21. st. 3)

¹⁰⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:02011R0282-20200101>

¹⁰⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:02011R0282-20200101>

¹⁰⁶ http://www.ijf.hr/upload/files/file/posebni/4B_PD.V.pdf

3.2.2.5 Usluge pripremanja hrane i usluge opskrbe pripremljenom hranom i pićem

„Prema odredbama članka 22. stavka 1. Zakona mjestom obavljanja usluga pripremanja hrane i obavljanja usluga prehrane u ugostiteljskim objektima te pripremanja i usluživanja pića u tim objektima, osim onih koje se stvarno obavljaju na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima tijekom dionice prijevoza putnika obavljenog unutar Europske unije smatra se mjesto gdje se te usluge stvarno obavljaju.“¹⁰⁷

„Sukladno odredbama članka 22. stavka 2. Zakona mjestom obavljanja usluga pripremanja hrane i obavljanja usluga prehrane te pripremanja i usluživanja pića koje se stvarno obavljaju na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima tijekom dionice prijevoza putnika obavljenog unutar Europske unije smatra se mjesto početka prijevoza putnika.“¹⁰⁸

„Prema odredbama članka 22. stavka 3. Zakona, u smislu članka 22. stavka 2. Zakona, dionica prijevoza putnika obavljenog unutar Europske unije je dio prijevoza, bez zaustavljanja izvan Europske unije, između mjesta početka i mjesta završetka prijevoza putnika.“¹⁰⁹

„Sukladno odredbama članka 22. stavka 4. Zakona mjestom početka i mjestom završetka prijevoza putnika u smislu članka 22. stavka 3. Zakona, kao i u slučaju povratnog putovanja, smatraju se mjesta prijevoza putnika određena člankom 14. stavcima 3. i 4. Zakona.“¹¹⁰

Sukladno navedenom, ugostiteljske usluge koje se obavljaju u ugostiteljskom objektu u Republici Hrvatskoj oporezive su u Republici Hrvatskoj. „Ako se ugostiteljske usluge obavljaju na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima tijekom dionice prijevoza putnika unutar Europske unije, a mjesto početka prijevoza putnika nalazi se u Republici Hrvatskoj, mjesto oporezivanja je Republika Hrvatska.“¹¹¹

Nadalje, detaljnija objašnjenja vezana uz određivanje mjesta oporezivanja kod obavljanja usluga pripremanja hrane i usluge opskrbe pripremljenom hranom i pićem dana su Uredbom.

¹⁰⁷ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 22. st. 1)

¹⁰⁸ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 22. st.2)

¹⁰⁹ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 22. st.3)

¹¹⁰ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 22. st. 4)

¹¹¹ http://www.racunovodstvo-porezi.hr/sites/default/files/mmfweb-10_pdv-v11.pdf

Člankom 35. Uredbe precizira se da se dio „aktivnosti prijevoza putnika izvršen unutar Zajednice, kako je navedeno u članku 57. Direktive 2006/112/EZ utvrđuje putovanjem prijevoznog sredstva, a ne putovanjem koji je prošao svaki pojedinačni putnik.“¹¹²

Nadalje, člankom 36. Uredbe propisano je da je „u slučaju kad su usluge restorana i dostave pripremljene hrane i pića isporučene tijekom dijela putničkog prijevoza izvršenog unutar Zajednice, navedena isporuka obuhvaćena člankom 57. Direktive 2006/112/EZ. U slučaju kad su usluge restorana i dostave pripremljene hrane i pića isporučene izvan navedenog dijela prijevoza, ali na području države članice ili treće zemlje ili trećeg državnog područja, navedena isporuka mora biti obuhvaćena člankom 55. Direktive.“¹¹³

„Mjesto isporuke usluga restorana ili dostave pripremljene hrane i pića izvršene unutar Zajednice, i to djelomično tijekom dijela putničkog prijevoza izvršenog unutar Zajednice, a djelomično izvan takvog prijevoza, no i dalje na području države članice, utvrđuje se u cijelosti prema pravilima, kojima se utvrđuje mjesto isporuke usluga, koja se primjenjuju na početku isporuke usluga restorana ili dostave pripremljene hrane i pića, sukladno članku 37.“¹¹⁴ Uredbe.

3.2.2.6 Iznajmljivanje prijevoznih sredstava

„Prema odredbama članka 23. stavka 1. Zakona mjestom obavljanja usluga kratkotrajnog iznajmljivanja prijevoznih sredstava smatra se mjesto gdje se ta prijevozna sredstva stvarno stavljaju na raspolaganje primatelju usluge.“¹¹⁵

„Sukladno odredbama članka 23. stavka 2. Zakona mjesto iznajmljivanja prijevoznih sredstava, osim kratkotrajnog iznajmljivanja, osobi koja nije porezni obveznik je mjesto gdje ta osoba ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište.“¹¹⁶

Odredbama članka 23. stavka 3. Zakona propisano je da se neovisno od članka 23. stavka 2. Zakona, „mjestom iznajmljivanja plovila za razonodu osobi koja nije porezni obveznik, osim kratkotrajnog iznajmljivanja, smatra mjesto gdje je to plovilo stvarno stavljeno na raspolaganje

¹¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:02011R0282-20200101>

¹¹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:02011R0282-20200101>

¹¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:02011R0282-20200101>

¹¹⁵ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 23. st.1)

¹¹⁶ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 23. st.2)

korisniku, ako tu uslugu obavi isporučitelj iz mjesta u kojem ima sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu koja se nalazi u tom mjestu.“¹¹⁷

„Odredbama članka 23. stavka 4. Zakona propisano je da se u smislu članka 23. Zakona kratkotrajnim iznajmljivanjem smatra neprekidno posjedovanje ili korištenje prijevoznog sredstva tijekom razdoblja koje traje najviše 30 dana, odnosno, u slučaju plovila, najviše 90 dana.“¹¹⁸

„Prijevozno sredstvo“, sukladno članku 38. Uredbe, kako je navedeno u članku 56. i članku 59. „prvom stavku točki (g) Direktive 2006/112/EZ uključuje vozila, s motorom ili bez, i ostalu opremu i naprave, namijenjene prijevozu osoba ili predmeta s jednog mjesta na drugo, koje mogu vući ili gurati vozila, te koja su uglavnom namijenjena za uporabu i stvarno osposobljena za uporabu u prijevozu.“¹¹⁹

„Prijevozna sredstva posebno uključuju sljedeća vozila:

- a) kopnena vozila, kao što su automobili, motocikli, bicikli, tricikli i kamp-prikolice;
- b) prikolice i polu-prikolice;
- c) željezničke vagone;
- d) plovila;
- e) zrakoplove;
- f) vozila posebno napravljena za prijevoz bolesnih ili ozlijeđenih osoba;
- g) poljoprivredne traktore i druga poljoprivredna vozila;
- h) invalidska kolica na mehanički ili električni pogon.

Trajno imobilizirana vozila i kontejneri ne smatraju se prijevoznim sredstvima.“¹²⁰

Člankom 40. Uredbe propisano je da “je mjesto na kojem je prijevozno sredstvo stvarno predano kupcu na raspolaganje, kako je navedeno u članku 56. stavku 1. Direktive 2006/112/EZ, mjesto u kojem kupac ili treća strana koja djeluje u njegovo ime preuzima fizički posjed prijevoznog sredstva.“¹²¹

¹¹⁷ Ministarstvo financija, Porezna uprava – Središnji ured (veljača 2016) Porez na dodanu vrijednost. Zbirka mišljenja nadležnih tijela 2013-2015. Internetski primjerak. Dostupno na: https://www.racunovodstvo-porezi.hr/sites/default/files/mmfwweb-10_pdv-v11.pdf

¹¹⁸ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 23. st.4)

¹¹⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:02011R0282-20200101>

¹²⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:02011R0282-20200101>

¹²¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:02011R0282-20200101>

„Ako se usluga smještaja na plovilu koje je u vlasništvu pravne osobe iz Paname i plovi pod zastavom St. Vincent s početnom lukom Dubrovnik na period od 10 dana tada je mjesto obavljanja takve usluge Hrvatska jer je tu plovilo stvarno stavljeno na raspolaganje primatelju usluge.“¹²²

3.2.2.7 Ostale usluge

„Odredbama članka 24. stavka 1. točaka a) do j) Zakona propisano je da se mjestom obavljanja sljedećih usluga osobi koja nije porezni obveznik i koja ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište izvan Europske unije smatra mjesto gdje taj primatelj usluga ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište:

- a) prijenos i ustupanje autorskih prava, патената, licencija, zaštitnog znakovlja i sličnih prava,
- b) usluge oglašavanja,
- c) usluge konzultanata, inženjera, odvjetnika, računovođa, prevoditelja i druge slične usluge savjetovanja,
- d) usluge obrade podataka,
- e) ustupanje informacija, uključujući i informacije o poslovnim postupcima i iskustvu,
- f) bankarske i financijske transakcije, transakcije osiguranja uključujući reosiguranje, uz izuzetak iznajmljivanja sefova,
- g) ustupanje osoblja,
- h) iznajmljivanje pokretne materijalne imovine, osim svih prijevoznih sredstava,
- i) suzdržavanje od obavljanja, u cijelosti ili djelomično, gospodarske djelatnosti ili prava navedenih u ovom stavku,
- j) omogućavanje pristupa do sustava za prirodni plin koji se nalazi na području Europske unije ili do bilo koje mreže koja je priključena na takav sustav, te do sustava za električnu energiju ili mreža za grijanje ili hlađenje i prijevoza ili prijenosa putem tih sustava ili mreža, te obavljanje drugih usluga koje su s time izravno povezane.“¹²³

¹²² Porezna uprava (2013) Porezni tretman usluga smještaja gostiju na plovilu. Mišljenje. Broj: 410-01/13-01/2099 od 17.07.2013. Izdanje: Porezi i pravo. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rif.hr/Porezni_tretman_usluga_smjestaja_gostiju_na_plovil-2221-misljenje.html

¹²³ Zakon o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine br. 73/13 do 115/16) čl. 24. st.1. Dostupno na: <https://www.zakon.hr/z/1455/Zakon-o-porezu-na-dodanu-vrijednost->

„Člankom 41. Uredbe precizira se da je obavljanje usluga prijevoda tekstova osobi koja nije porezni obveznik, a koja ima poslovni nastan izvan Zajednice, obuhvaćena člankom 59. prvim stavkom točkom (c) Direktive 2006/112/EZ.“¹²⁴

3.2.2.8 Izbjegavanje dvostrukog oporezivanja ili neoporezivanja

„Odredbama članka 25. Zakona propisano je da ministar financija može radi izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, neoporezivanja ili narušavanja načela tržišnog natjecanja pravilnikom propisati da se za usluge iz članaka 17., 23., 24. i 26. Zakona smatra:

a) da je mjesto obavljanja tih usluga, koje se nalazi u tuzemstvu, izvan Europske unije ako se te usluge stvarno koriste izvan Europske unije,

b) da je mjesto obavljanja tih usluga, koje se nalazi izvan Europske unije, u tuzemstvu ako se te usluge stvarno koriste u tuzemstvu.“¹²⁵

U skladu s navedenim, a u svrhu izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, neoporezivanja ili narušavanja načela tržišnog natjecanja, za određene vrste usluga ministar financija može propisati da se mjestom obavljanja usluga koje se nalazi izvan Europske unije smatra tuzemstvo, ako se takve usluge stvarno koriste u tuzemstvu koje se nalazi u tuzemstvu i obrnuto.

„Vezano uz navedene odredbe člankom 35. stavka 1. i 2. Pravilnika propisano je da je mjesto obavljanja usluga iznajmljivanja pokretne materijalne imovine, osim svih prijevoznih sredstava, osobama koje nisu porezni obveznici i nemaju sjedište u Europskoj uniji izvan Europske unije, ako se te usluge stvarno koriste izvan Europske unije. Mjesto obavljanja usluga iznajmljivanja pokretne materijalne imovine, osim svih prijevoznih sredstava, osobama koje nisu porezni obveznici i nemaju sjedište u Europskoj uniji je u tuzemstvu, ako se te usluge stvarno koriste u tuzemstvu.“¹²⁶

¹²⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:02011R0282-20200101>

¹²⁵ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 25)

¹²⁶ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_79_1633.html (Pravilnik o PDV-u, čl.35)

3.2.2.9 Telekomunikacijske usluge, usluge radijskog i televizijskog emitiranja i elektronički obavljene usluge osobama koje nisu porezni obveznici

„Prema odredbama članka 26. stavka 1. točkama a), b) i c) Zakona mjestom obavljanja sljedećih usluga osobi koja nije porezni obveznik smatra se mjesto gdje ta osoba ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište:

- a) telekomunikacijske usluge,
- b) usluge radijskog i televizijskog emitiranja,
- c) elektronički obavljene usluge.“¹²⁷

„Ako porezni obveznik koji obavlja usluge i primatelj usluga komuniciraju putem elektroničke pošte, ne radi se o elektronički obavljenoj usluzi, sukladno odredbama članka 26. stavka 2. Zakona.,“¹²⁸

„Odredbama članka 26. stavka 3. Zakona propisano je da se „telekomunikacijskim uslugama“ u smislu Zakona smatraju usluge koje se odnose na prenošenje, emitiranje i prijam signala, teksta, slika i zvukova ili informacija bilo koje vrste putem žica, radija, optičkih ili drugih elektromagnetskih sustava, uključujući s tim uslugama povezani prijenos ili ustupanje prava na korištenje kapaciteta za takvo prenošenje, emitiranje ili prijam. Telekomunikacijske usluge u smislu Zakona uključuju i omogućavanje pristupa globalnim informacijskim mrežama.“¹²⁹

Prema odredbama članka 26. stavka 4. Zakona „elektronički obavljenim uslugama „u smislu Zakona osobito se smatra:

- a) isporuka web-sjedišta, udomljavanje web-sjedišta, daljinsko održavanje programa i opreme,
- b) isporuka računalnih programa i njihovo ažuriranje,
- c) isporuka slika, tekstova i informacija te omogućavanje pristupa bazama podataka,

¹²⁷ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 26. st.1)

¹²⁸ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 26. st.2)

¹²⁹ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 26. st.3)

- d) isporuka glazbe, filmova i igara, uključujući igre na sreću i kockarske igre te emitiranje političkih, kulturnih, umjetničkih, sportskih, znanstvenih i zabavnih programa i priredbi,
- e) učenje na daljinu.“¹³⁰

Sukladno navedenom, kada porezni obveznici iz Europske unije ili iz trećih zemalja obavljaju telekomunikacijske usluge, usluge radijskog i televizijskog emitiranja te elektronički obavljene usluge osobi koja nije porezni obveznik mjesto oporezivanja je ono mjesto gdje primatelj usluge ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište.

„Elektronički obavljenim uslugama smatraju se usluge koje obavlja porezni obveznik koji je vlasnik interaktivne internet igre koju sudionici, uglavnom osobe koje nisu porezni obveznici igraju bez naknade i pri tome skupljaju virtualne zlatnike te usluge u kojima igrači mogu kupiti virtualne zlatnike putem servisa elektroničkog plaćanja ili prepaid bonova na kioscima za što porezni obveznik izdaje račune s obračunanim PDV-om.“¹³¹

¹³⁰ Ministarstvo financija, Porezna uprava – Središnji ured (veljača 2016) Porez na dodanu vrijednost. Zbirka mišljenja nadležnih tijela 2013-2015. Internetski primjerak. Dostupno na: https://www.racunovodstvo-porezi.hr/sites/default/files/mmfwweb-10_pdv-v11.pdf

¹³¹ Porezna uprava (2015) Porezni položaj elektronički obavljenih usluga – skupljanje virtualnih zlatnika. Mišljenje. Broj: 410-01/14-01/3652 od 18.05.2015. Izdanje: Porezi i pravo. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Porezni_položaj_elektronicki_obavljenih_usluga_sku-2812-misljenje.html

3.3. Mjesto stjecanja dobara unutar europske unije

„Mjestom stjecanja dobara unutar Europske unije smatra se mjesto gdje završava otprema ili prijevoz dobara stjecatelju sukladno odredbama članka 27. stavka 1. Zakona.“¹³²

„Odredbama članka 27. stavka 2. Zakona propisano je da se, neovisno o članku 27. stavku 1. Zakona, mjestom stjecanja dobara unutar Europske unije u smislu članka 4. stavka 1. točke 2.a) Zakona smatra područje države članice koja je stjecatelju izdala PDV identifikacijski broj pod kojim je stjecatelj stekao ta dobra, osim ako stjecatelj dokaže da je na stečena dobra PDV bio obračunan u skladu sa člankom 27. stavkom 1. Zakona.“¹³³

„Sukladno odredbama članka 27. stavka 3. Zakona ako stjecatelj dokaže da je PDV na stjecanje obračunan u državi članici u kojoj je otprema ili prijevoz dobara završio, porezna osnovica se odgovarajuće umanjuje u državi članici koja je stjecatelju izdala PDV identifikacijski broj pod kojim je stekao ta dobra.“¹³⁴

Odredbama članka 27. stavka 4. Zakona propisano je da se neovisno o članku 27. stavku 2. Zakona smatra da je PDV obračunan na stjecanje dobara unutar Europske unije u skladu sa člankom 27. stavkom 1. Zakona, ako stjecatelj:

a) dokaže da je stjecanje obavio u svrhu daljnje isporuke na području države članice u skladu sa člankom 27. stavkom 1. Zakona za koju je primatelj dobara obavezan platiti PDV u skladu s člankom 75. stavkom 1. točkom 3. Zakona,

b) podnese Zbirnu prijavu u skladu s člancima 88. i 89. Zakona.

„Članak 16. Uredbe propisuje da u slučaju stjecanja dobara unutar Zajednice, u smislu članka 20. Direktive 2006/112/EZ, država članica u kojoj je završila otprema ili prijevoz ostvaruje svoje pravo na oporezivanje bez obzira na tretman PDV-a koji je primijenjen na transakciju u državi članici u kojoj su otprema ili prijevoz započeli. Svaki zahtjev isporučitelja robe za ispravkom PDV-a koji je zaračunao i prijavio u državi članici u kojoj je otprema ili prijevoz robe započet, navedena država članica obrađuje u skladu sa svojim domaćim propisima.“¹³⁵

¹³² <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 27. st.1)

¹³³ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 27. st.2)

¹³⁴ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 27. st.3)

¹³⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:02011R0282-20200101>

„Sukladno navedenom, u slučaju stjecanja dobara unutra Europske unije, mjesto oporezivanja je ona država članica u kojoj se otprema ili prijevoz dobara stjecatelju završava i u kojoj je stjecatelju izdan PDV identifikacijski broj pod kojim je stjecatelj stekao ta dobra. Ukoliko je prijevoz dobara završio u državi članici koja stjecatelju nije izdala PDV identifikacijski broj, mjesto stjecanja dobara unutar Europske unije je ona država članica koja je izdala PDV identifikacijski broj stjecatelju pod kojim je stekao ta dobra, osim ako stjecatelj dokaže da je na stečena dobra PDV bio obračunan u državi članici u kojoj je prijevoz dobara završio. U tom slučaju porezni obveznik ima pravo na povrat PDV-a koji mu je obračunan u državi članici u kojoj mu je izdan PDV identifikacijski broj ako dokaže da je PDV na stjecanje dobara unutar Europske unije obračunao u državi članici u koju su dobra stvarno otpremljena.“¹³⁶

3.4. Mjesto uvoza dobara

„Odredbama članka 28. stavka 1. Zakona propisano je da je mjesto uvoza dobara država članica na čijem se području dobra nalaze pri unosu u Europsku uniju. Nadalje, odredbama članka 28. stavka 2. Zakona propisano je da je iznimno od članka 28. stavka 1. Zakona, ako su pri unosu u Europsku uniju dobra koja se ne nalaze u slobodnom prometu stavljena u jedan od postupaka iz članka 51. stavka 1. Zakona, postupak privremenog uvoza s potpunim oslobođenjem od plaćanja carine ili postupcima provoza strane robe u skladu s carinskim propisima, mjesto uvoza takvih dobara država članica na čijem se području za ta dobra prestanu primjenjivati navedeni postupci.“¹³⁷

„Sukladno odredbama članka 28. stavka 3. Zakona ako se pri unosu u Europsku uniju dobra koja se nalaze u slobodnom prometu stave u jedan od postupaka iz članka 55. stavaka 2. i 3. Zakona, mjesto uvoza dobara je država članica na čijem se području za ta dobra prestanu primjenjivati ti postupci.“¹³⁸

„Sukladno navedenom, ako se dobra unose u Europsku uniju na području Republike Hrvatske, mjestom uvoza smatra se Republika Hrvatska. Međutim, ako takva dobra nisu puštena u

¹³⁶ Ministarstvo financija, Porezna uprava – Središnji ured (veljača 2016) Porez na dodanu vrijednost. Zbirka mišljenja nadležnih tijela 2013-2015. Internetski primjerak. Dostupno na: https://www.racunovodstvo-porezi.hr/sites/default/files/mmfweb-10_pdv-v11.pdf

¹³⁷ Cvitić, L., Kalčić, R., Oštrec Čunčić, Š., Tomić, I. (travanj 2017) POREZ NA DODANU VRIJEDNOST s komentarom. Porezni vjesnik. Institut za javne financije. Dostupno na: http://www.ijf.hr/upload/files/file/posebni/4B_PDV.pdf

¹³⁸ Cvitić, L., Kalčić, R., Oštrec Čunčić, Š., Tomić, I. (travanj 2017) POREZ NA DODANU VRIJEDNOST s komentarom. Porezni vjesnik. Institut za javne financije. Dostupno na: http://www.ijf.hr/upload/files/file/posebni/4B_PDV.pdf

slobodni promet, već su stavljena u neki od postupaka iz članka 51. stavka 1. Zakona, postupak privremenog uvoza s potpunim oslobođenjem od plaćanja carine ili postupcima provoza strane robe u skladu s carinskim propisima, mjesto uvoza tih dobara bit će ona država članica na čijem se području za ta dobra prestanu primjenjivati takvi postupci.“¹³⁹

„Ako tuzemni porezni obveznik obavlja isporuku dobara za koju se smatra da mjesto isporuke nije u Hrvatskoj tada se radi o isporuci koja se ne oporezuje prema odredbama hrvatskog Zakona o porezu na dodanu vrijednost te se u skladu s tim izdavanje računa kao i vođenje evidencija ne izvršava prema hrvatskom Zakonu o porezu na dodanu vrijednost.“¹⁴⁰

¹³⁹ Cvitić, L., Kalčić, R., Oštrec Čunčić, Š., Tomić, I. (travanj 2017) POREZ NA DODANU VRIJEDNOST s komentarom. Porezni vjesnik. Institut za javne financije. Dostupno na: http://www.ijf.hr/upload/files/file/posebni/4B_PD.V.pdf

¹⁴⁰ Porezna uprava (2014) Porezni položaj uvoza dobara iz Srbije u EU. Mišljenje. Broj: 410-19/13-01/07 od 14.01.2014. Izdanje: Porezi i pravo. RRIF. Preuzeto sa: https://www.rrif.hr/Porezni_polo_zaj_uvoza_dobara_iz_Srbije_u_EU-2278-misljenje.html

4. UTJECAJ PDV-A NA LIKVIDNOST ORGANIZACIJE

Za svako društvo (poduzeće) osiguranje likvidnosti je neophodno za održavanje i nastavak poslovanja. Očuvanje i upravljanje likvidnosti je jedna od bitnih zadaća financijskog menadžmenta. Planiranje i plaćanje poreza je jedan od važnih elemenata kojim financijski menadžer upravlja likvidnošću organizacije.

Financijski menadžer upravlja financijama, tj. financijskim poslovima raznim tipovima organizacija, financijskim i nefinancijskim, javnim i privatnim, velikima i malima, profitnima i neprofitnima. Njegovi su zadaci različiti, npr: upravljanje kreditima i gotovinom, investicijama, budžetiranje, financijske pretpostavke i likvidnost organizacije (poduzeća).

„Pokazatelji likvidnosti postali su neizostavni indikator u upravljanju likvidnom imovinom. U poslovanju poduzeća cilj broj jedan jest povećanje vrijednosti poduzeća radi oplođivanja kapitala vlasnika, a likvidnost je cilj koji to omogućuje. Održavanje likvidnosti i potpuna svijest o likvidnosti znači da financijski menadžer može sa sigurnošću utvrditi da su sredstva na raspolaganju kada su i potrebna, da može predvidjeti tok novca i osigurati izvore u slučaju žurnih i iznenadnih potreba. U svrhu optimizacije gotovine na računu i istovremeno kontrole stanja likvidnosti poduzeća, menadžeri kao nositelji odlučivanja, koristeći se trima razinama mjerila likvidnosti moraju donositi poslovne odluke.“¹⁴¹

U kontekstu očuvanja likvidnosti, kada je riječ o obavezama poreza na dodanu vrijednost potrebno je planirati postojanje likvidnosti (novčanih sredstava) na dan kada dospijeva obveza poreza na dodanu vrijednost. Menadžer mora uzeti u obzir razdoblje oporezivanja i rokove (razdoblje) plaćanje PDV-a te izabrati način oporezivanja prema obavljenim isporukama ili naplaćenim naknadama.

¹⁴¹ Sorić, I. (2004). LIKVIDNOST GOSPODARSTVA SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE. Ekonomski pregled, 55 (7-8), 557-579. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/16305>

4.1. Razdoblje oporezivanja i rokovi plaćanja PDV-a

„Prema Zakonu o PDV-u razdoblje oporezivanja je od prvog do posljednjeg dana u mjesecu. Međutim za poreznog obveznika čija je vrijednost isporučenih dobara i usluga uključujući i PDV u prethodnoj kalendarskoj godini manja od 800.000,00 kuna, razdoblja oporezivanja su od prvog do posljednjeg dana u tromjesečju. Porezni obveznik čija su razdoblja oporezivanja od prvog do posljednjeg dana u tromjesečju može se odlučiti za podnošenje prijava za razdoblje od prvog do posljednjeg dana u mjesecu, osim za poreznog obveznika koji obavlja transakcije unutar Europske unije. Razdoblja oporezivanja su od prvog do posljednjeg dana u mjesecu za poreznog obveznika koji nema sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu, a registriran je za potrebe PDV-a u tuzemstvu.“¹⁴²

„Prema Zakonu o PDV-u Porezni obveznik mora za razdoblje oporezivanja utvrditi obvezu PDV-a i iskazati je u prijavi PDV-a u kojoj se navode svi podaci potrebni za obračunavanje PDV-a odnosno ukupnu vrijednost oporezivih transakcija i iznos PDV-a i pretporeza po stopama PDV-a te ukupnu vrijednost oslobođenih transakcija i transakcija koje ne podliježu oporezivanju.“¹⁴³ „Porezni obveznik prijavu PDV-a mora predati nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome sjedištu odnosno prebivalištu ili uobičajenom boravištu na propisanom obrascu do 20-og dana u mjesecu koji slijedi po završetku razdoblja. Međutim, Obračunani i prijavljeni PDV za razdoblje oporezivanja porezni obveznik mora platiti do posljednjeg dana u mjesecu koji slijedi po završetku razdoblja oporezivanja.“¹⁴⁴

4.2. Postupak oporezivanja prema obavljenim isporukama

Očuvanje likvidnosti je posebno otežano u situacijama kada se PDV plaća prema obavljenim isporukama, pri čemu obveza poreza na dodanu vrijednost dospijeva prije valute plaćanja odnosno prije nego je naplaćena.

Porezni obveznik sa sjedištem, stalnom poslovnom jedinicom, prebivalištem ili uobičajenim boravištem u tuzemstvu čija vrijednost isporuka dobara i usluga u prethodnoj kalendarskoj

¹⁴² https://www.racunovodstvo-porezi.hr/sites/default/files/mmfweb-10_pdv-v11.pdf

¹⁴³ https://www.sabor.hr/sites/default/files/uploads/sabor/2019-10-31/111003/PZE_780.pdf

¹⁴⁴ Cvitić, L., Kalčić, R., Oštrec Čunčić, Š., Tomić, I. (travanj 2017) POREZ NA DODANU VRIJEDNOST s komentarom. Porezni vjesnik. Institut za javne financije. Dostupno na: http://www.ijf.hr/upload/files/file/posebni/4B_PDV.pdf

godini nije bila veća od 7.500.000,00 kuna bez PDV-a, može obračunavati i plaćati PDV na temelju naplaćenih naknada za obavljene isporuke.

„Poreznom obvezniku koji primjenjuje postupak oporezivanja prema naplaćenim naknadama obveza obračuna PDV-a nastaje na dan primitka plaćanja. Porezni obveznik koji primjenjuje postupak oporezivanja prema naplaćenim naknadama ima pravo na odbitak pretporeza u trenutku kada je isporučitelju platio račun za isporučena dobra ili obavljene usluge. Porezni obveznik koji primjenjuje postupak oporezivanja prema naplaćenim naknadama u računu mora navesti »obračun prema naplaćenim naknadama.“¹⁴⁵

U ovom slučaju menadžer po naplaćenju fakturi mora planirati da će imati i obvezu plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

Primjer razlike:

Primjer: Porezni obveznik je isporučio dobra 31. 8. 2020. u vrijednosti od 125,00 kn (100,00 kn isporuka + 25,00 kn obveza PDV-a). Prema ugovoru valuta plaćanja je 31.10.2020. Prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost obveza poreza na dodanu vrijednost dospijeva 30.9. 2020. (rok do kada se mora napraviti obračun i predati Obrazac PDV 20.9.2020)

U navedenom primjeru je bitno osigurati na dan 30.9.2020. likvidnost za plaćanje obveze u iznosu od 25,00 kn za porez na dodanu vrijednost. Potrebno je uzeti u obzir da se na zakašnjenje obveze plaćanja poreza na dodanu vrijednost plaćaju i kamate.

Prema članku 130. Općeg poreznog zakona¹⁴⁶ ako bi se PDV plaćao prema naplaćenim naknadama i ako bi do naplate potraživanja došlo 31.10.2020. tada bi se obveza PDV-a u iznosu od 25,00 kn trebala platiti 30.11.2020.

Kada je rok za plaćanje PDV-a kraći od ugovorenog datuma plaćanja ili kada dolazi do kašnjenja u plaćanju može se reći da PDV može imati nepovoljan učinak na likvidnost i da takve situacije otežavaju poslove financijskim menadžerima koji moraju planirati postojanje sredstava za plaćanje PDV-a.

¹⁴⁵ <http://propisi.hr/print.php?id=12392> (Zakon o PDV-u, čl. 125i st. 5)

¹⁴⁶ <https://zakon.hr/z/100/Opći-porezni-zakon> (Opći porezni zakon čl.130)

Mjerama za očuvanje likvidnosti poreznih obveznika s aspekta PDV-a kako nastanak posebnih okolnosti zbog pojave bolesti COVID-19 ne bi ugrozio likvidnost poreznog obveznika tijekom 2020. godine došlo je do žurne izmjene poreznih propisa.

Propisane su posebne mjere plaćanja poreza za vrijeme trajanja posebnih okolnosti koje omogućuju poreznim obveznicima odgodu i/ili obročnu otplatu dospjelih poreznih obveza, u slučaju ako posebne okolnosti utječu na mogućnost podmirivanja poreznih obveza. Posebne okolnosti podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, narušava gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu.¹⁴⁷

4.3. Odgoda plaćanja dospjele obveze PDV-a

Pravilnika o provedbi Općeg poreznog zakona propisana je -a mjera odgode plaćanja PDV-a, koja se odnosi na poreznu obvezu iskazanu u Obrascu PDV za ožujak, prvo tromjesečje i travanj 2020. Također, u slučaju da posebne okolnosti potraju dužem rok za odgodu se može produžiti za tri mjeseca pa će se odgoda plaćanja dospjele obveze PDV-a moći ostvariti i za obveze PDV-a iskazane u Obrascima PDV-a za svibanj, lipanj i srpanj te drugo tromjesečje 2020. Odgodu plaćanja dospjele obveze PDV-a mogao je ostaviti porezni obveznik upisan u registar obveznika PDV-a koji obračunava PDV prema **obavljenim isporukama i ispunjava sljedeće uvjete:**

- učini vjerojatnim da nije u mogućnosti platiti dospjele porezne obveze;
- na dan podnošenja zahtjeva nema dospjelog neplaćenog poreznog duga ili na knjigovodstvenoj kartici ima evidentirani porezni dug manji od 200,00 kn. Porezni obveznik podnositelj zahtjeva za odgodu plaćanja dospjelih poreznih obveza nije u mogućnosti platiti dospjele obveze PDV-a ako:
- ima pad prihoda/primitaka u mjesecu koji prethodi mjesecu podnošenja zahtjeva za mjere plaćanja poreza najmanje 20% u odnosu na isti mjesec prethodne godine ili

¹⁴⁷<file:///C:/Users/Nives/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/Content.Outlook/RKHKPK5C/porezni%20vjesnik.pdf> (Renata Kalčić i Štefica Oštrec Čunčić) str.61

- učini vjerojatnim da će mu prihodi/primitci u narednom razdoblju od tri mjeseca od mjeseca podnošenja zahtjeva pasti najmanje 20% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine te
- dokaže da dospjela obveza PDV-a proizlazi iz izdanih računa koji nisu naplaćeni ulaznih računa koji nisu plaćeni¹⁴⁸.

4.4. Plaćanje PDV-a na donacije i uvoz u posebnim okolnostima

„Porezni obveznici upisani u registar obveznika PDV-a oslobođeni su plaćanja PDV-a za isporuke dobara i usluga, obavljene bez naknade ili protučinidbe, potrebnih za borbu protiv učinaka pandemije bolesti COVID-19, do isteka roka od tri mjeseca nakon stupanja na snagu čl. 107.a OPZ-a što je propisano čl. 71.t Pravilnika o provedbi OPZ-a. Oslobođenje od plaćanja PDV-a primjenjuje se za isporuke dobara i usluga bez naknade ili protučinidbe, potrebnih za borbu protiv učinaka pandemije bolesti COVID-19 obavljene u ožujku 2020. i prvom tromjesečju 2020. čija obveza dopijeva do 30. travnja 2020. te za isporuke obavljene do 20. lipnja 2020, te se iste iskazuju u Obrascu PDV pod točkom I.10. Σ Ostala oslobođenja. U slučaju oslobođenja od plaćanja PDV-a prema čl. 71.t Pravilnika o provedbi OPZ-a nije isključena mogućnost odbitka pretporeza za donirana dobra, odnosno obavljene usluge bez naknade ili protučinidbe potrebne za borbu protiv učinaka pandemije bolesti COVID-19. Oslobođenje od plaćanja PDV-a ne primjenjuje se na isporuke dobara i usluga potrebnih za borbu protiv učinaka pandemije bolesti COVID-19 uz naknadu ili ako su plaćene iz prikupljenih novčanih donacija.“¹⁴⁹

4.5. PDV kod uvoza

Na temelju Odluke Komisije (EU) 2020/491 od 3. travnja 2020. o oslobađanju od carina i PDV-a pri uvozu robe potrebne za borbu protiv učinaka pandemije bolesti COVID-19. tijekom 2020. primjenjuje se oslobođenje od plaćanja PDV-a pri konačnom uvozu određenih dobara, u roku i uz uvjete propisane navedenom Odlukom koja je dostupna na poveznici: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=OJ:L:2020:103I:TOC>, a što je propisano čl. 71.u Pravilnika o provedbi OPZ-a. Navedenom Odlukom državama članicama koje su pogođene

¹⁴⁸<file:///C:/Users/Nives/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/Content.Outlook/RKHKPK5C/porezni%20vjesnik.pdf> (Renata Kalčić i Štefica Oštrec Čunčić) str. 62

¹⁴⁹Porezna uprava (2020) Uputa o odgodi plaćanja PDV-a za vrijeme posebnih okolnosti-Mišljenje-klasa; 410-19/20-02/129 , Zagreb, 16.4.2020

pandemijom korona virusa omogućava se privremeno suspendiranje carinskih davanja i PDV-a na zaštitnu opremu, sredstva namijenjena testiranju ili medicinske uređaje poput respiratora. Korisnici oslobođenja „od plaćanja PDV-a pri uvozu na temelju Odluke Europske komisije su državne organizacije, uključujući državna tijela, javna tijela i ostala javnopravna tijela, ili organizacije koje su odobrila nadležna tijela u Republici Hrvatskoj ili druga osoba koja dobra uvozi u njihovo ime. Oslobođenje od plaćanja PDV-a pri uvozu na temelju Odluke Europske komisije primjenjuje se na dobra uvezena do 31. srpnja 2020.“¹⁵⁰

Obračunska kategorija PDV-a pri uvozu

„Zakonom o PDV-u propisano je da se PDV pri uvozu plaća u roku za plaćanje uvoznih davanja u skladu s carinskim propisima, ali se u pojedinim slučajevima pri uvozu primjenjuje plaćanje PDV-a kao obračunske kategorije.“¹⁵¹ „Navedeno se primjenjuje pri uvozu strojeva i opreme iz Dodatka IV. Zakona ako je vrijednost dobara veća od 1.000.000,00 kuna (po jednoj carinskoj deklaraciji za puštanje u slobodan promet ili po jednom odobrenju), a koji se uvoze kao dugotrajna materijalna imovina. Smatra se da je PDV plaćen ako ga porezni obveznik koji ima pravo na odbitak pretporeza u cijelosti iskaže kao obvezu u prijavi PDV-a. Carinska uprava poreznom obvezniku izdaje rješenje za takav način obračunavanja i plaćanja PDV-a.“¹⁵² Međutim, kako bi se za vrijeme posebnih okolnosti pospješila likvidnost i olakšalo poslovanje poreznim obveznicima čl. 71.v „Pravilnika o provedbi OPZ-a propisuje mogućnost primjene obračunske kategorije PDV-a pri uvozu dobara koja uvoze porezni obveznici upisani u registar obveznika PDV-a.“¹⁵³

¹⁵⁰ Porezna uprava (2020) Uputa o odgodi plaćanja PDV-a za vrijeme posebnih okolnosti-Mišljenje-klasa; 410-19/20-02/129 , Zagreb, 16.4.2020

¹⁵¹ Ministarstvo financija, Porezna uprava – Središnji ured (veljača 2016) Porez na dodanu vrijednost. Zbirka mišljenja nadležnih tijela 2013-2015. Internetski primjerak. Dostupno na: https://www.racunovodstvo-porezi.hr/sites/default/files/mmfweb-10_pdv-v11.pdf

¹⁵² Cvitić, L., Kalčić, R., Oštrec Čunčić, Š., Tomić, I. (travanj 2017) POREZ NA DODANU VRIJEDNOST s komentarom. Porezni vjesnik. Institut za javne financije. Dostupno na: http://www.ijf.hr/upload/files/file/posebni/4B_PD.V.pdf

¹⁵³ Ministarstvo financija, Porezna uprava – Središnji ured (veljača 2016) Porez na dodanu vrijednost. Zbirka mišljenja nadležnih tijela 2013-2015. Internetski primjerak. Dostupno na: https://www.racunovodstvo-porezi.hr/sites/default/files/mmfweb-10_pdv-v11.pdf

5. ZAKLJUČAK

Predmet ovoga rada je istražiti utjecaj PDV-a na likvidnost organizacije, odnosno obračun PDV-a prema mjestu oporezivanja dobara i usluga. Sukladno tome je definiran teorijski okvir kojemu je cilj bilo definirati sve relevantne elemente ovoga rada a to su osnovna obilježja PDV-a, postupak oporezivanja PDV-a prema mjestu isporuke dobara i usluga prema hrvatskom zakonodavstvu, postupak oporezivanja prema mjestu stjecanja dobara unutar EU-a i oporezivanje prema mjestu uvoza dobara te utjecaj PDV-a na likvidnost organizacije.

Porez na dodanu vrijednost, odnosno PDV, predstavlja jednu od najvažnijih stavki prihoda države, a s druge strane obvezu svakog poduzeća koje se nalazi u sustavu PDV-a. Obzirom na važnost i složenost poreznog sustava svih država, a tako i hrvatskog, postoje brojne odredbe i zakoni kojima su definirana pravila vezano uz plaćanje poreza na dodanu vrijednost.

S druge strane, kada se promatra likvidnost, ona predstavlja jedno od osnova pokazatelja uspješnosti poduzeća. Održavanje likvidnosti poduzeća označava sposobnost poduzeća za pravovremeno izvršavanje obveza prema drugim subjektima, što je odgovornost financijskog menadžera. Stoga je osnovna uloga financijskog menadžera planiranje likvidnosti novčanih sredstava na dan kada dospijevaju obveze. Da bi se poslovni procesi unutar organizacije tj. poduzeća odvijali nesmetano te kako bismo izbjegli rizik nemogućnosti plaćanja obveza, odnosno nemogućnost poslovanja, planiranje likvidnosti zauzima visoko mjesto na listi prioriteta poslovnog planiranja.

Likvidnost organizacije je preduvjet financijske stabilnosti. Tijekom planiranja financijske likvidnosti organizacije treba napomenuti da je rizik veći ako se planiranje odnosi na duže razdoblje. Iznenadnu nelikvidnosti možemo smanjiti samo ako smo planiranjem predvidjeli sve realne, razumne i najgore scenarije. Planiranje likvidnosti vršimo uz pretpostavku normalnih ekonomskih uvjeta, te u plan likvidnosti također ubrajamo suočavanje s eventualnom nelikvidnošću. Profitabilnost i likvidnost organizacije su usko povezane kategorije. Postojeća likvidnost je najnužniji preduvjet profitabilnog poslovanja organizacije iz razloga što omogućava podmirenje obveza, a jedna od najvažnijih obveza svake poslovne organizacije je upravo plaćanje poreza, odnosno poreza na dodanu vrijednost.

Trenutačno su propisane posebne mjere plaćanja poreza odnosno PDV-a za vrijeme trajanja posebnih okolnosti uzrokovanih pojavom bolesti virusa COVID-19 kako se ne bi ugrozila likvidnost poreznih obveznika. Posebnim okolnostima smatramo stanje koje nismo mogli predvidjeti i na koje ne možemo utjecati, te ujedno narušava gospodarske aktivnosti.

Kada je riječ o porezu na dodanu vrijednost, a promatranu u kontekstu poduzeća, radi se o kratkoročnoj obvezi poduzeća, a za koju poduzeće mora osigurati potrebna sredstva s danom dospijea. Promatra li se odnos tih dviju stavki, poreza na dodanu vrijednost i likvidnost poduzeća, može se zaključiti kako porez na dodanu vrijednost ima negativna utjecaj na likvidnost poduzeća, odnosno da ju umanjuje. Dakle povećanje razine poreza na dodanu vrijednost umanjuje razinu likvidnosti poduzeća. Podmirenje PDV – a jedna je od najvažnijih stavki svake poslovne organizacije. Bitno je istaknuti da ukoliko se podmirenje istog ne provodi uredno postoji opasnost od nelikvidnosti. U tom slučaju može doći do problema u poslovanju poput novih zaduženja za podmirenje već postojećih obveza, blokiranja računa, ovrhe i slično.

Može se zaključiti i kako stopa poreza na dodanu vrijednost ima negativan utjecaj na poslovnu uspješnost nekog poduzeća, odnosno da smanjuje njegovu likvidnost, sposobnost podmirenja obveza s dospijecem, ali i profitabilnost. Stoga se povećanje stope poreza na dodanu vrijednost najčešće smatra opterećenjem gospodarstva te se takvim mjerama smanjuje i njegova konkurentnost.

6. POPIS LITERATURE

KNJIGE:

1. Jelčić, Bo.; Lončarić-Horvat, O.; Šimović, J.; Arbutina, H.; Mijatović, N., Hrvatski fiskalni sustav, Zagreb, NN d.d., 2004
2. Kesner-Škreb, M., Pojmovnik PDV-a, u: Financijska praksa, Institut za javne financije, Vol. 20 Br. 2(1996), 237:241,
3. Ekonomski leksikon leksikografskog zavoda Miroslav Krleža (1995) Zagreb: Masmedia
4. Jelčić, B. Lončarić-Horvat, O.; Šimović, J. Arbutina, H; Mijatović, N; (2008) Financijsko pravo i financijska znanost. Zagreb: Narodne novine d.d
5. Mijatović, N., Oporezivanje prometa , Zagreb, Pravni fakultet Zagreb, 2005
6. De La Feria, R., (ed) VAT Exemptions: Consequences and Design Alternatives, Kluwer Law International BV, The Netherlands, 2013.
7. Kalčić, R.; Cvitić, L.; Tomić, I.; Oštrec Čunčić, Š.; Vodić kroz europske directive o porezu na dodanu vrijednost (eng: A guide to the European VAT directives)
8. Šimović, J.; Šimović, H., Fiskalni sustav i fiskalna politika Europske unije, Zagreb, Pravni fakultet Zagreb, 2006., str. 125. Autor navodi citat: Shoup (1969:250).
9. Šimović i suradnici: Porez na dodanu vrijednost, Birotehnika, Zagreb, 1997.
10. Au Jean, M.; Valenduc, C.; Wolf, M., Reform of the EU VAT System for Intra-Community Transactions, International VAT Monitor, IBFD, 2013 (Volume 24),

Zakon/Pravilnik:

1. Zakon o PDV-u
2. Pravilnik o PDV-u
3. Opći porezi zakon

INTERNET IZVORI:

1. <https://hrcak.srce.hr/file/47172>
2. http://www.ijf.hr/porezni_vodic/05-05/porezi.pdf
3. <https://doi.org/10.3326/fintp.36.3.3>
4. <https://hrcak.srce.hr/202661>
5. https://bib.irb.hr/datoteka/291926.H.Simovic_Skripta_PDV_i_trosarine.pdf

6. https://www.rrif.hr/Prodaja_cvijeca_potvrda_o_ispravnosti_nacina_poslo-2570-misljenje.html
7. https://www.rrif.hr/Porez_na_dodanu_vrijednost_na_iskoruke_unutar_Euro-3259-misljenje.html
8. https://www.rrif.hr/Oporezivanje_prodaje_grickalica_i_napitaka_u_autob-3140-misljenje.html
9. https://www.rrif.hr/Vulkanizerske_usluge-3247-misljenje.html
10. https://www.rrif.hr/Porezni_tretman_transakcija_koje_u_Republici_Hrvat-3461-misljenje.html
11. https://www.rrif.hr/Prijevreteni_ukrcaj_iskoruciteljeve_robe_u_strani_-2229-misljenje.html
12. https://www.rrif.hr/Porezni_tretman_usluga_smjestaja_gostiju_na_plovil-2221-misljenje.html
13. https://www.rrif.hr/Mjesto_oporezivanja_usluge_treninga_pomoraca-3455-misljenje.html
14. <http://www.poslovni-servis.hr/wp-content/uploads/2017/03/Popis-mi%C5%A1ljenja-SU-Porez-na-dodanu-vrijednost-10.05.2015.-1.pdf>
15. https://www.rrif.hr/Placanje_PDV_a_na_proviziju_strane_putnicke_agenci-2239-misljenje.html
16. https://www.rrif.hr/Obveza_placanja_PDV_a_na_obavljenju_uslugu_posredov-2598-misljenje.html
17. https://www.rrif.hr/Nabava_materijala_u_drzavama_clanicama_Europske_un-2241-misljenje.html
18. <http://www.poslovni-servis.hr/wp-content/uploads/2017/03/Popis-mi%C5%A1ljenja-SU-Porez-na-dodanu-vrijednost-10.05.2015.-1.pdf>
19. https://www.rrif.hr/Izdavanje_medunarodnog_transfer_certifikata-2574-misljenje.html
20. https://www.rrif.hr/Porezni_tretman_primljenih_usluga_od_stranih_broda-2849-misljenje.html
21. https://www.rrif.hr/Primjena_cl_17_st_1_Zakona_o_porezu_na_dodanu_vrij-2920-misljenje.html
22. https://www.rrif.hr/Vulkanizerske_usluge-3247-misljenje.html
23. https://www.rrif.hr/PDV_tretman_upucivanja_zaposlenika_na_rad_u_drugo_-3476-misljenje.html

24. https://www.rrif.hr/Porez_na_dodanu_vrijednost_i_porez_na_dobit_u_Twin-3143-misljenje.html
25. https://www.rrif.hr/Gradevinske_situacije_i_gradevinske_usluge_obavlje-2803-misljenje.html
26. https://www.rrif.hr/Oporezivanja_PDV_om_pravnih_usluga-3478-misljenje.html
27. https://www.rrif.hr/Usluge_najma_i_zakupa_virtualni_ured-3256-misljenje.html
28. https://www.rrif.hr/Obracun_PDV_a_na_uslugu_transporta_plina-3142-misljenje.html
29. https://www.rrif.hr/Ugradnja_opreme_u_nekretninu_u_EU_poreznom_obvezni-2444-misljenje.html
30. https://www.rrif.hr/Usluge_nadzora_nad_obnovom_nekretnine-2579-misljenje.html
31. https://www.rrif.hr/Projektiranje_u_vezi_s_nekretninama-2506-misljenje.html
32. https://www.rrif.hr/Oporezivanje_PDV_om_usluga_prijevoza_putnika_na_po-3137-misljenje.html
33. https://www.rrif.hr/Porezni_tretman_usluga_smjestaja_gostiju_na_plovil-2221-misljenje.htmlhttps://www.rrif.hr/Porezni_polozaj_elektronicki_obavljenih_usluga_sk-u-2812-misljenje.html
34. <https://hrcak.srce.hr/16305>
35. <file:///C:/Users/Nives/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/Content.Outlook/RKHKPK5C/porezni%20vjesnik.pdf>
36. <file:///C:/Users/Nives/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/Content.Outlook/RKHKPK5C/porezni%20vjesnik.pdf>
37. <file:///C:/Users/Nives/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/Content.Outlook/RKHKPK5C/porezni%20vjesnik.pdf>
38. <file:///C:/Users/Nives/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/Content.Outlook/RKHKPK5C/porezni%20vjesnik.pdf>
39. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:02011R0282-20200101>
40. https://www.ibfd.org/IBFD-Products/Journal-Articles/International-VAT-Monitor/collections/ivm/html/ivm_2013_01_e2_2.html

7. IZJAVA

Izjava o autorstvu završnog rada i akademskoj čestitosti

Ime i prezime studenta: Nives Matošević

Matični broj studenta: 0234057167

Naslov rada: Obračun PDV-a i utjecaj na likvidnost organizacije

Pod punom odgovornošću potvrđujem da je ovo moj autorski rad čiji niti jedan dio nije nastao kopiranjem ili plagiranjem tuđeg sadržaja. Prilikom izrade rada koristio sam tuđe materijale navedene u popisu literature, ali nisam kopirao niti jedan njihov dio, osim citata za koje sam naveo autora i izvor te ih jasno označio znakovima navodnika. U slučaju da se u bilo kojem trenutku dokaže suprotno, spreman sam snositi sve posljedice uključivo i poništenje javne isprave stečene dijelom i na temelju ovoga rada.

Potvrđujem da je elektronička verzija rada identična onoj tiskanoj te da je to verzija rada koju je odobrio mentor.

Datum

Potpis studenta

8. PRIVITAK

Obrazac PDV

POREZNI OBVEZNIK (naziv/ime i prezime i adresa: mjesto, ulica i broj)	POREZNI ZASTUPNIK (naziv/ime i prezime i adresa: mjesto, ulica i broj)	NADLEŽNA ISPOSTAVA POREZNE UPRAVE	
PDV IDENTIFIKACIJSKI BROJ / OIB	PDV IDENTIFIKACIJSKI BROJ POREZNOG ZASTUPNIKA / OIB	PRIJAVA PDV-a ZA RAZDOBLJE OD ____ DO ____ GOD. ____	
OPIS		POREZNA OSNOVICA (iznos u kunama i lipama)	PDV PO STOPI 5%, 13% i 25% (iznos u kunama i lipama)
OBRAČUN PDV-a U OBAVLJENIM TRANSAKCIJAMA DOBARA I USLUGA – UKUPNO (I. + II.)			XX XXX
I. TRANSAKCIJE KOJE NE PODLIJEŽU OPOREZIVANJU I OSLOBODENE - UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.)			XX XXX
1. ISPORUKE U RH ZA KOJE PDV OBRAČUNAVA PRIMATELJ (tuzemni prijenos porezne obveze)			XX XXX
2. ISPORUKE DOBARA OBAVLJENE U DRUGIM DRŽAVAMA ČLANICAMA			XX XXX
3. ISPORUKE DOBARA UNUTAR EU			XX XXX
4. OBAVLJENE USLUGE UNUTAR EU			XX XXX
5. OBAVLJENE ISPORUKE OSOBAMA BEZ SJEDIŠTA U RH			XX XXX
6. SASTAVLJANJE I POSTAVLJANJE DOBARA U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI EU			XX XXX
7. ISPORUKE NOVIH PRIJEVOZNIH SREDSTAVA U EU			XX XXX
8. TUZEMNE ISPORUKE			XX XXX
9. IZVOZNE ISPORUKE			XX XXX
10. OSTALA OSLOBODENJA			XX XXX
II. OPOREZIVE TRANSAKCIJE – UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.+11.+12.+13.+14.+15.)			
1. ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH po stopi 5%			
2. ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH po stopi 13%			
3. ISPORUKE DOBARA I USLUGA U RH po stopi 25%			
4. PRIMLJENE ISPORUKE U RH ZA KOJE PDV OBRAČUNAVA PRIMATELJ (tuzemni prijenos porezne obveze)			
5. STJECANJE DOBARA UNUTAR EU po stopi 5%			
6. STJECANJE DOBARA UNUTAR EU po stopi 13%			
7. STJECANJE DOBARA UNUTAR EU po stopi 25%			
8. PRIMLJENE USLUGE IZ EU po stopi 5%			
9. PRIMLJENE USLUGE IZ EU po stopi 13%			
10. PRIMLJENE USLUGE IZ EU po stopi 25%			
11. PRIMLJENE ISPORUKE DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi 5%			
12. PRIMLJENE ISPORUKE DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi 13%			
13. PRIMLJENE ISPORUKE DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi 25%			
14. NAKNADNO OSLOBODENJE IZVOZA U OKVIRU OSOBNOG PUTNIČKOG PROMETA			
15. OBRAČUNANI PDV PRI UVOZU			
III. OBRAČUNANI PRETPOREZ - UKUPNO (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.+10.+11.+12.+13.+14.+15.)			
1. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi 5%			
2. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi 13%			
3. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U TUZEMSTVU po stopi 25%			
4. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA U RH ZA KOJE PDV OBRAČUNAVA PRIMATELJ (tuzemni prijenos porezne obveze)			
5. PRETPOREZ OD STJECANJA DOBARA UNUTAR EU po stopi 5%			
6. PRETPOREZ OD STJECANJA DOBARA UNUTAR EU po stopi 13%			
7. PRETPOREZ OD STJECANJA DOBARA UNUTAR EU po stopi 25%			
8. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi 5%			
9. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi 13%			
10. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH USLUGA IZ EU po stopi 25%			
11. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi 5%			
12. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi 13%			
13. PRETPOREZ OD PRIMLJENIH ISPORUKA DOBARA I USLUGA OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH po stopi 25%			
14. PRETPOREZ PRI UVOZU			
15. ISPRAVCI PRETPOREZA		XX XXX	

Obrazac PDV

IV. OBVEZA PDV-a U OBRAČUNSKOM RAZDOBLJU: ZA UPлатU (II. - III.) ILI ZA POVRAT (III. - II.)	XX XXX	
V. PO PRETHODNOM OBRAČUNU: NEUPLAĆENI PDV DO DANA PODNOŠENJA OVE PRIJAVE - VIŠE UPLAĆENO - POREZNI KREDIT	XX XXX	
VI. UKUPNO RAZLIKA: ZA UPлатU/ZA POVRAT	XX XXX	
VII. IZNOS GODIŠNJEG RAZMJERNOG ODBITKA PRETPOREZA (%)		

OPIS	VRIJEDNOST ISPORUKE IZNOS U KUNAMA I LIPAMA	
VIII. OSTALI PODACI		
1. ZA ISPRAVAK PRETPOREZA (UKUPNO 1.1.+1.2.+1.3.+1.4.+1.5.)		
1.1. NABAVA NEKRETNOSTI		
1.2. NABAVA OSOBNIH AUTOMOBILA I DRUGIH SREDSTAVA ZA OSOBNI PRIJEVOZ		
1.3. PRODAJA OSOBNIH AUTOMOBILA I DRUGIH SREDSTAVA ZA OSOBNI PRIJEVOZ		
1.4. NABAVA OSTALE DUGOTRAJNE IMOVINE		
1.5. PRODAJA OSTALE DUGOTRAJNE IMOVINE		
2. OTUĐENJE/STJECANJE GOSPODARSKE CJELINE ILI POGONA		
3. ISPORUKA NEKRETNOSTI		
3.1. ISPORUKA IZ ČLANKA 40. STAVKA 1. TOČKA J) I K) ZAKONA		BROJ NEKRETNOSTI
3.2. ISPORUKA IZ ČLANKA 40. STAVKA 4. ZAKONA		BROJ NEKRETNOSTI
3.3. ISPORUKA NEKRETNOSTI KOJE SU OPOREZIVE PDV-om		BROJ NEKRETNOSTI
4. UKUPNO PRIMLJENE USLUGE OD POREZNIH OBVEZNIKA BEZ SJEDIŠTA U RH (EU + TREĆE ZEMLJE)		
5. UKUPNO OBAVLJENE USLUGE POREZNIH OBVEZNICIMA BEZ SJEDIŠTA U RH (EU + TREĆE ZEMLJE)		
6. PRIMLJENA DOBRA IZ EU U OKVIRU TROSTRANOG POSLA		
7. POSTUPAK OPOREZIVANJA PREMA NAPLAĆENIM NAKNADAMA		

☐ _____ kn
POVRAT

☐ _____ kn
PREDUJAM

☐ _____ kn
USTUP POVRATA

 OBRAČUN
SASTAVIO
(ime, prezime i potpis) _____

POTPIS _____

OBRAZAC PDV-S

POREZNA UPRAVA PODRUČNI URED (1)	
ISPOSTAVA (2)	

PDV identifikacijski broj (3)	HR	
Porezni obveznik (naziv/ime i prezime) (4)		
Adresa (mjesto, ulica i broj) (5)		
PDV identifikacijski broj poreznog zastupnika (6)	HR	

Prijava za stjecanje dobara i primljene usluge iz drugih država članica Europske unije
Za mjesec _____ godina _____

(7)

Red. br. (8)	Kôd države isporučitelja (9)	PDV identifikacijski broj isporučitelja (bez kôda države) (10)	Vrijednost stečenih dobara (u kunama i lipama) (11)	Vrijednost primljenih usluga (u kunama i lipama) (12)
Ukupna vrijednost			(13)	(14)

Potvrđujem istinitost navedenih podataka.	
Obračun sastavio (ime i prezime) (15)	

Potpis (16)	
Broj telefona/fax/e-mail (17)	

IZVOR: https://www.porezna-uprava.hr/HR_obraci/Documents/POREZ%20NA%20DODANU%20VRIJEDNOST/PDV-S.pdf (18.9.2020)

MINISTARSTVO FINANCIJA - POREZNA UPRAVA
 PODRUČNI URED _____
 ISPOSTAVA _____

Obrazac P-PDV

ZAHTEJ ZA REGISTRIRANJE ZA POTREBE POREZA NA DODANU VRIJEDNOST

1. OPĆI PODACI O PODNOSITELJU ZAHTEJA

NAZIV/IME I PREZIME _____
 OIB _____ POREZNI BROJ U DRŽAVI SJEDIŠTA _____
 ADRESA _____ PDV IDENTIFIKACIJSKI BROJ U DRŽAVI SJEDIŠTA _____
 DRŽAVA SJEDIŠTA _____
 DATUM POČETKA OBAVLJANJA DJELATNOST/PREDVIĐENO RAZDOBLJE OBAVLJANJA ISPORUKA U RH _____

TELEFON / ADRESA ELEKTRONIČKE POŠTE PODNOSITELJA ZAHTEJA _____

2. PODACI O POREZnom ZASTUPNIKU

NAZIV/IME I PREZIME _____
 OIB _____
 ADRESA _____

3. UPIS U REGISTAR OBVEZNIKA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST

NA VLASTITI ZAHTEJ ☐ PO SILI ZAKONA ☐
 VRIJEDNOST OPOREZIVIH ISPORUKA U PRETHODNOJ GODINI _____
 VRIJEDNOST OPOREZIVIH ISPORUKA U TEKUĆOJ GODINI _____
 DATUM UPISA U REGISTAR OBVEZNIKA PDV-a _____

POSTUPAK OPOREZIVANJA PREMA NAPLAĆENIM NAKNADAMA ☐

RAZDOBLJE OPOREZIVANJA mjesečno ☐ tromjesečno ☐

4. DODJELA PDV IDENTIFIKACIJSKOG BROJA TUZEMNOM POREZnom OBVEZNIKU

Tuzemni porezni obveznik traži PDV identifikacijski broj iz razloga:

1. obavlja transakcije unutar EU (2) ☐	3. odustao od praga stjecanja (4) ☐
2. prijeđen prag stjecanja (3) ☐	4. obavlja ili prima usluge unutar EU (8) ☐
5. stječe trošarinska dobra unutar EU (10) ☐	

5. DODJELA PDV IDENTIFIKACIJSKOG BROJA STRANOM POREZnom OBVEZNIKU

Strani porezni obveznik traži PDV identifikacijski broj iz razloga:

1. prijeđen prag isporuke (5) ☐	3. obavlja isporuke u RH (7) ☐
2. odustao od praga isporuke (6) ☐	4. povremeni međunarodni cestovni prijevoz putnika u RH (9) ☐

BROJČANA ILI OPISNA OZNAKA - (ŠIFRA) DJELATNOSTI PREMA NACIONALNOJ KLASIFIKACIJI _____

OBLIK VLASNIŠTVA

TRGOVAČKO DRUŠTVO ☐ OSTALO: _____

Potpis podnositelja zahtjeva _____

Datum primitka zahtjeva _____

Potpis djelatnika _____

Napomena:

Ako se PDV identifikacijski broj traži zbog odustajanja od praga stjecanja ili odustajanja od praga isporuke tada je porezni obveznik obavezan takav način oporezivanja primjenjivati 2 kalendarske godine.

Strani porezni obveznik kojem se dodijeli PDV identifikacijski broj, dodjelom toga broja ujedno se upisuje i u registar obveznika PDV-a.

OBRAZAC ZP

POREZNA UPRAVA PODRUČNI URED (1)	
ISPOSTAVA (2)	

PDV identifikacijski broj (3)	HR	
Porezni obveznik (naziv/ime i prezime) (4)		
Adresa (mjesto, ulica i broj) (5)		
PDV identifikacijski broj poreznog zastupnika (6)	HR	

ZBIRNA PRIJAVA

Zbirna prijava za isporuke dobara i usluga u druge države članice Europske unije
Za mjesec _____ godina _____

(7)

Red. br.	Kôd države	PDV identifikacijski broj primatelja (bez kôda države)	Vrijednost isporuke dobara (u kunama i lipama)	Vrijednost isporuke dobara u postupcima 42 i 63 (u kunama i lipama)	Vrijednost isporuke dobara u okviru trostranog posla (u kunama i lipama)	Vrijednost obavljenih usluga (u kunama i lipama)
(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
Ukupna vrijednost			(15)	(16)	(17)	(18)

Aranžman za premještanje dobara				
Red. br.	Kôd države primatelj a	PDV identifikacijski broj potencijalnog primatelja (21)	PDV identifikacijski broj potencijalnog primatelja koji je zamijenjen (22)	Povrat dobara (23)
(19)	(20)	(21)	(22)	(23)

Potvrđujem istinitost navedenih podataka.	
Obračun sastavio (ime i prezime) (24)	

Potpis (25)	
Broj telefona/fax/e-mail (26)	

9. ŽIVOTOPIS

Nives Matošević

Upravna referentica u Ministarstvu financija, Poreznoj upravi, Središnjem uredu, trenutno na mjestu tajnice pomoćnika ravnatelja Porezne uprave, 2 godine prije toga, tajnica za pročelnika Porezne uprave, Područnog ureda Zagreb, 10 godina prije na administrativnim poslovima u Općim poslovima u Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb.

Osobni podaci	Datum rođenja:	3.veljače 1987..
	Nacionalnost:	Hrvatica
	Adresa	Ivice Perića 7, 10 360 Sesvete, Zagreb, Croatia
	E-mail:	nives.majdanac@gmail.com ; nives.matosevic@porezna-uprava.hr
	Telefon:	+385 91 755 9015
	Bračno stanje:	udana
EDU	Veleučilište Baltazar Zapešić 2017 - 2020	
	Level:	Stručna prvostupnica ekonomije
	Title:	Stručna prvostupnica ekonomije (bacc.oec)
	Course:	Ekonomija
	Status:	Položeni svi ispiti , u tijeku na listi čekanja za obranu završnog rada
Iskustvo & Projekti	MINISTARSTVO FINACIJA,POREZNA UPRAVA, PODRUČNI URED ZAGREB 2008 - 2018	
	Upravna referentica na odjelu za Opće poslove Upravna referentica/tajnica pročelniku Porezne uprave, Područnog ureda Zagreb	

MINISTARSTVO FINANCIJA, POREZNA UPRAVA, SREDIŠNJI URED

2018 - 2020

Upravna referentica/tajnica pomoćnika ravnatelja Porezne uprave

- organiziranje sastanaka te priprema materijala I dokumentacije za iste
- praćenje mailova te vođenje rasporeda i obveza za pomoćnika ravnatelja
- organiziranje službenih putovanja na sastanke vezane za poslove u Europskoj uniji te praćenje I vođenje bilježaka/zapisnika sa istih
- svakodnevna komunikacija sa Ministarstvima Republike Hrvatske te Vladom RH vezano za izrade Prijedloga zakona

Jezici**Stupanj znanja**

Jezik	Reading	Writing	Speech
Engleski	Veoma napredno	B2 (C1 in progress)	B2 (c1 in progress)

Ostale vještine & hobiji**Vozačka dozvola**

- B kategorija

Sport i rekreacija

- Trčanje
- Čitanje